

DORU GHEORGHIU, ROMANIAN BOOKMAKERS:
"Vom susține în 2018 câteva modificări legislative foarte importante pentru industrie"

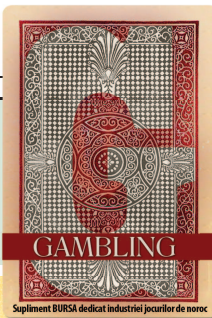
PAGINA 2

■ Dan Iliovici, președintele ONJN:
"Cadrul nostru legal - dat ca exemplu de bune practici în statele UE"

PAGINA 3

■ "Baum" SRL prospectează piața africană

PAGINA 7

Supliment BURSA dedicat industriei jocurilor de noroc

Marți, 6 martie 2018, nr. 42 (6103), anul XXVII

12 pagini

■ **SORIN CONSTANTINESCU, CEO PokerFest:**
"Numărul participanților la turneele noastre de poker a crescut de peste 20 de ori"

PAGINA 5

BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI

Supliment distribuit gratuit împreună cu ziarul BURSA

GAMBLING

INTERVIU CU DAN GHIȚĂ, PREȘEDINTELE ROMBET, pagina 6

1,2 miliarde euro - valoarea de piață a sectorului jocurilor de noroc estimată pentru 2017

6-7 milioane euro - taxele anuale plătite la stat de un cazinou de la noi

80% dintre jucătorii din cazinourile din țara noastră sunt străini

300 milioane euro - taxele de licență și autorizațiile plătite, în 2017, de industrie

60 milioane lei - prejudiciul statului în urma ilegalităților din domeniu

În 2017, au fost aplicate 1.012 contravenții, amenziile fiind în valoare totală de 9.576.000 lei, potrivit președintelui ONJN.

Sectorul nostru de gambling trebuie să țină pasul cu progresele din UE

Legislația fiscală, cea din domeniul publicității și reglementările privind combaterea spălării banilor sunt punctele pe care industria de gambling trebuie să se concentreze în acest an, consideră Doru Gheorghiu, directorul executiv al Romanian Bookmakers.

Legal de fiscalitate, domnia sa ne-a spus că impunerile semnificative pe care ANAF le-a aplicat după controalele efectuate în anii trecuți în piață au avut la bază premise greșite privitoare la definiția venitului operatorului de jocuri de noroc și nu au generat venituri suplimentare pentru buget, ci au provocat colapsul unor companii, respectivele sume rămânând pe hârtie. În acest context, în continuare specialiștii din domeniu spun că este necesară definirea explicită a venitului operatorului de jocuri de noroc ca Gross Gaming Revenue (GGR), respectiv încasări minus premii plătite, ca să nu mai avem situații confuze, cum a fost cea din cadrul controalelor ANAF la operatorii de pariuri.

Printre alte necesități ale domeniului se numără nevoia de reglementări mai

restrictive în zona promovării și marketing-ului, consideră Doru Gheorghiu, care ne-a transmis: "Ca nivel al pieței, ne situăm pe un nivel mediu, dacă ne raportăm la țările care dețin o legislație specială privind jocurile de noroc și nu au prevederi radicale în sens restrictiv, respectiv cu interdicții totale sau parțiale privind acest domeniu. Beneficiem de un cadru legislativ special foarte coerent și consider că aceasta este raportarea corectă în legătură cu domeniul acesta, respectiv să îl legiferăm corect, să îl taxăm eficient și să îl controlăm, de asemenea, tot eficient".

Cadrul legal din domeniul gamblingului din țara noastră este dat ca exemplu de bune practici la nivelul statelor UE, susține Dan Iliovici, președintele Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). Domnia sa spune că această piață este una concurențială, stabilă, undă avem reglementări clare și proceduri transparente.

La nivel european, tendințele pieței de gambling sunt de orientare a

operatorilor către mediul online și de deschidere a piețelor naționale, este de părere Adrian Georgescu, CEO Novomatic.

Sectorul gamblingului autohton trebuie să țină pasul cu progresele de la nivelul UE, iar acest lucru se va putea împlini doar prin investiții - în aparate noi, în software mai performant, în design mai atractiv, în angajajii mai profesioniști, susținează Dan Ghiță, președintele ROMBET.

Conform lui Adrian Georgescu, la noi, sectorul jocurilor de noroc, alături de alte activități recreative, a contribuit semnificativ la creșterea cifrei de afaceri în rândul serviciilor de piață prestate populației, cu un procent crescut, de 23,9% în 2017 față de 2016.

În ceea ce privește piața neagră a gamblingului, aceasta se află la cel mai redus nivel de revoluție și până astăzi, este de părere Odetta Nestor, președintele Asociației Organizatorilor de Jocuri de Noroc la Distanță și fost președinte al Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). Domnia sa ne-a spus că, în domeniul jocurilor de noroc online, dacă

în 2014 au fost identificate 4.000 de slot-machines care funcționau ilegal, în acest an au fost identificate doar 200 de sloturi la negru.

Anul trecut, au fost emise autorizații de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine clasa A pentru 68.025 posturi de joc, iar pentru jocurile de noroc tip slot-machine clasa B, autorizații de exploatare pentru 3.521 posturi de joc.

Odetta Nestor ne-a precizat că, anul trecut, doar taxele de licență și autorizațiile au însumat aproximativ 300 de milioane de euro în 2017.

Operatorii de cazinouri susțin că impozitele pe care le plătesc anual sunt foarte mari, un cazinou din țara noastră achită taxe la stat în valoare cuprinsă între 6 și 7 milioane de euro pe an, conform lui Amiran Dzanashvili, CEO Grand Casino Marriott.

Din această cauză, dacă până acum aveam 19 cazinouri în București, în prezent mai sunt doar patru - Grand Casino Marriott, cel de la Radisson (Platinum), cazinoul Palace de la Casa Vernescu și cel din incinta Sheraton (Queen Casino). ■

EMILIA OLESCU

AUTORITATI

“Cadrul nostru legal - dat ca exemplu de bune practici în statele UE”

(Interviu cu Dan Ilivioici, președintele ONJN)

Cadrul legal din domeniul gamblingului din țara noastră este dat ca exemplu de bune practici la nivelul statelor UE, susține Dan Ilivioici, președintele Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). Această piață este una concurențială, stabilă, unde avem reglementări clare și proceduri transparente, a completat domnia sa, într-un interviu.

Reporter: Cum caracterizați activitatea din piața jocurilor de noroc?

Dan Ilivioici: Cadrul legal din domeniul jocurilor de noroc din țara noastră este dat ca exemplu de bune practici la nivelul statelor UE, așa cum am observat la toate conferințele și expozițiile internaționale la care am participat. La fel și modul de organizare și funcționare al autorității responsabile cu gestionarea acestui domeniu special - Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN).

Probabil strâns legat de cele menționate mai sus, este și “răspunsul” pieței de gambling, evoluția din ultimii ani - o dezvoltare organică, pe o piață concurențială, stabilă, unde avem reglementări clare și proceduri transparente. Sunt aspecte apreciate de orice investitor, indiferent de industrie. Este o piață cu operatori din ce în ce mai responsabili în ceea ce privește protecția minorilor, a persoanelor cu risc în dezvoltarea unor probleme de joc. Mai sunt multe de făcut pentru a preveni și diminua efectele negative ale practicii excesive a jocurilor de noroc, dar considerăm că suntem pe calea cea bună.

Reporter: Câte firme de jocuri online sunt licențiate și câte estimată că vor obține licență în următoarea perioadă?

Dan Ilivioici: La finele anului trecut exista un număr de 21 de operatori economici licențiați pentru jocuri la distanță.

Analizând evoluția pieței în ultimii trei ani, apreciem că va continua dezvoltarea organică a industriei, inclusiv pe zona sectorului online, fără să putem însă estima câte companii vor aplica pentru o licență. Aceasta ține și de dezvoltarea tehnologică, de dinamica generală a domeniului gamblingului la nivel mondial.

Reporter: Câte licențe ați acordat pentru societățile de servicii conexe și în ce constau aceste servicii?

Dan Ilivioici: Pe site-ul Oficiului avem liste cu toți operatorii licențiați clasă I, operatorii de jocuri de noroc, precum și cu cei licențiați clasă A și B. În această categorie intră producătorii de mijloace de joc, importatorii și distribuitorii de asemenea mijloace, procesatorii de plăți, firmele de certificare și verificare a mijloacelor de joc, afiliații. În acest moment, sunt acordate 306 de licențe clasă A și B. Situația este dinamică - sunt unele firme care renunță la activi-

tate, altele noi care obțin licență. În acest moment, sunt șase societăți comerciale licențiate ca certificatori.

Reporter: Care este modul de impozitare a companiilor de jocuri online? Dar a celor care organizează jocuri tradiționale? Considerați că mai este nevoie de reglementări pe acest segment?

Dan Ilivioici: Revin la primul răspuns - cadrul legal. Inclusiv sistemul de impozitare din domeniul gamblingului din țara noastră este unul echilibrat, transparent, ușor de înțeles și de aplicat. Suntem un exemplu printre țările Europene. Și, cum spuneam anterior, investitorii, mediul de afaceri apreciază stabilitatea și predictibilitatea unei piețe. Dat fiind faptul că a trecut relativ puțin timp de la intrarea în vigoare a noilor reglementări din domeniu (2015/2016), nu considerăm oportunită sau necesară aducerea de noi modificări cadrului legal existent.

Reporter: Ce lipsuri are domeniul jocurilor de noroc și ce soluții există, în opinia dumneavoastră, pentru rezolvarea lor?

Dan Ilivioici: Cred că putem spune că cea mai mare “nerealizare” este faptul că încă nu s-a înființat fundația și fondul pentru jocuri de noroc responsabile social. Am lucrat intens în ultima perioadă la acest lucru, iar întârzierea este dată, în principal, de problemele legale ce pare că ridică modul de înființare și funcționare al acestor instituții. Suntem în curs de definitivare a cadrului normativ și sperăm că în cel mai scurt timp fundația și fondul să fie gata.

Reporter: Ce programe de interes public decideți să implementați?

Dan Ilivioici: Către firme de jocuri online sunt licențiate și câte estimată că vor obține licență în următoarea perioadă?

“În 2017 au fost emise autorizații de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine clasa A pentru 68.025 posturi de joc, iar pentru jocurile de noroc tip slot-machine clasa B, autorizații de exploatare pentru 3.521 posturi de joc”.

combaterei dependenței de jocuri de noroc se află în derulare? Ce face ONJN în acest sens?

Dan Ilivioici: În prezent sunt mai multe programe de tip joc responsabil derulate de câteva asociații ale industriei de gambling, unele având o activitate remarcabilă, cu nimic mai prejos decât proiecte similare din țări cu tradiție din Europa. Pe de altă parte, suntem siguri că toate aceste proiecte/programe de educare, prevenție și îndrumare a jucătorilor cu probleme vor doborâni o amploare mult mai mare după înființarea fondului și fundației de interes public dedicate unui joc responsabil social.

Oficiul a transmis membrilor Consiliului Consultativ de pe lângă ONJN un draft de Act constituțiv și de Statut ale fundației și, în paralel, lucrăm la înființarea

Dan Ilivioici

instituției fondului. Sperăm că în scurt timp să venim cu vești bune și să avem primele proiecte.

Tot din aria preocupărilor Oficiului privind jocul responsabil este și atenția acordată publicității, a acțiunilor promoționale, așa cum am menționat anterior.

Reporter: La cât se ridică, acum, piața neagră din domeniu și ce estimări aveți pentru anii următori?

Dan Ilivioici: Piața neagră a cunoscut o diminuare semnificativă în urma adoptării noului cadru legal. De la zero operatori de jocuri online licențiați înainte de 2015, am ajuns la peste 20, astăzi. De asemenea, s-a diminuat foarte mult numărul aparatelor slot-machine operate la negru. Aici am

Peruți cei corecți, aceasta este o formă de concurență neloială - ei plătesc taxe, impozite, iar cel ce operează la negru nu plătește nimic.

Inclusiv jucătorii au înțeles nu numai că este ilegală participarea la jocuri pe site-uri neautorizate, dar că ei înșiși sunt protejați doar dacă joacă pe site-uri legale. Ce garanție poate avea un jucător că își va putea recupera banii de pe un site înregistrat/licențiat într-o țară exotică?!

Reporter: Ce rezultate a obținut ONJN, anul trecut, în vederea eradicării evaziunii fiscale?

Dan Ilivioici: Oficiul a desfășurat anul trecut un număr de 13.093 acțiuni de control, la nivel național. Obiectivele noastre sunt cele din domeniul jocurilor de noroc, legalitatea activităților și solicitările jucătorilor privind presupuse abuzuri ale operatorilor. În cursul controalelor, orice infracțiune găsită, inclusiv cele de natură fiscală, sunt sesizate parchetelor și instituțiilor abilitate.

Reporter: Câte amenzi au fost date și care este valoarea totală a acestora?

Dan Ilivioici: În anul 2017, au fost aplicate 1.012 contravenții, amenzi fiind în valoare totală de 9.576.000 lei.

Reporter: Câte aparate de tip slot machine activează, legal, în piață și câte echipamente estimați că funcționează ilegal, comparativ cu începutul anului

trecut?

Dan Ilivioici: În 2017 au fost emise autorizații de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine clasa A pentru 68.025 posturi de joc, iar pentru jocurile de noroc tip slot-machine clasa B, autorizații de exploatare pentru 3.521 posturi de joc.

Reporter: Ce ne puteți spune despre reglementările din zona publicității în gambling și despre modul în care este/nu este respectată legislația în domeniu?

Dan Ilivioici: Publicitatea în domeniul jocurilor de noroc este reglementată în legislația specifică, însă sunt unele aspecte importante care necesită o mai bună explicare. Ne referim la principiile prevăzute de OUG 77/2009 cu privire la modalitățile în care se desfășoară reclama și publicitatea în acest domeniu și în special la protecția minorilor și prevenirea accesului acestora la jocurile de noroc.

În perioada imediat următoare, Oficiul va definitiva și va suporta dezbaterii publice un Cod etic de comunicare comercială responsabilă privind jocurile de noroc. Sunt măsuri care, odată adoptate și puse în aplicare de către operatorii de jocuri de noroc, vor duce la o abordare mult mai responsabilă a modului în care se face publicitate în acest domeniu.

Reporter: În 25 mai va intra în vigoare Regulamentul privind protecția datelor personale. Sunt firmele din domeniu pregătite să facă față unei asemenea provocări?

Dan Ilivioici: Firmele licențiate la ONJN sunt operatori de date cu caracter personal, deoarece sunt obligate să identifice și să legitimizeze jucătorii, pentru prevenirea accesului minorilor la jocurile de noroc. Așadar, la intrarea în vigoare a noii legislații, toate entitățile înregistrate în România vor fi obligate să respecte, întrucât, în acest fel, va avea imaginea impactului asupra domeniului și confirmarea faptului că deciderul oficial responsabil poate fi realizat fără folosirea unei formule coercitive.

Respectarea de către fiecare operator de jocuri de noroc a principiilor enunțate mai jos reprezintă angajamentul voluntar al companiilor de profil în problema unei reale responsabilități sociale.

Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc susține și promovează aceste principii, elaborate de echipa «Joc Responsabil», cel mai important program din România de prevenție și tratare a manifestărilor active în practica de jocuri de noroc. Oficiul să transmită eventuale propuneri pe marginea proiectului.

Reporter: Cum caracterizați piața pariurilor sportive?

Dan Ilivioici: După modificările legislative din perioada 2015-2016, activitatea de pariuri tradiționale (landbase) a cunoscut o dezvoltare ascendentă. Principalul motiv a fost prevederea conform căreia aparatele de joc tip slot-machine nu mai pot fi amplasate în locații de genul baruri/restaurante, ci doar în spații dedicate jocurilor de noroc, de genul sălilor de pariuri (maxim 5 aparate) sau în săli dedicate pentru sloturi. Prin această măsură s-a avut în vedere o mai bună protecție a a avut în vedere o mai bună protecție a a avut în vedere o mai bună protecție a a

Reporter: Au circulat informații potrivit cărora ONJN ar urma să treacă din nou la MFP. Nu ar fi primul transfer al ONJN de la un ministru la altul...

Care este stadiul actual al acestui transfer și de ce este nevoie ca ONJN să tot fie transferat de la un ministru la altul?

Dan Ilivioici: După cum a informat și ziarul dumneavoastră, a existat o propunere privind trecerea Oficiului la Ministerul Finanțelor Publice, dar aceasta a fost retrasă ulterior.

Reporter: Vă mulțumesc!

Codul etic de comunicare responsabilă în domeniul jocurilor de noroc

ONJN a elaborat Codul etic de comunicare responsabilă în domeniul jocurilor de noroc (Ethical code on Responsible Communication in Gambling English version Feb 2018). Acest set de reguli se constituie ca un ansamblu de norme de autoreglementare în ceea ce privește comunicarea comercială în domeniul gamblingului, în baza cărora organizatorii de jocuri de noroc urmează să își adapteze practicile, astfel încât să se asigure că acestea sunt în concordanță cu criteriile stabilite în prezentele norme de conduită.

În cadrul ședinței Consiliului Consultativ, din data de 22.02.2018, au avut loc consultări cu privire la recenta publicare a Codului etic de comunicare responsabilă în domeniul jocurilor de noroc. Urmare a discuțiilor din cadrul Consiliului, s-a constatat necesitatea clarificării unor aspecte, asupra cărora ONJN consideră că este oportun să își exprime poziția.

1. Publicarea Codului etic pe site-ul ONJN are scop consultativ, prin urmare, are menirea să ofere posibilitatea ca toate părțile implicate în domeniul jocurilor de noroc, jucătorii, precum și toți cei vizati spre a fi protejați, să ia la cunoștință despre preocuparea Oficiului cu privire la comunicarea responsabilă în acest domeniu și să exprime un punct de vedere.

2. Codul etic se dorește a fi un set de reguli de autoreglare, privitor la comunicarea comercială, în sensul adaptării acesteia la necesitatea asigurării unei protecții corespondente împotriva efectelor nocive pe care le poate atrage practica excesivă a jocurilor de noroc.

3. ONJN propune varianta actualizată a Codului etic de către organizatorii de jocuri de noroc, având în vedere că acțiunile importante din toate sectoarele vieții sociale, cu deosebire din sectoarele vieții economice, și-au structurat strategiile de dezvoltare cu luarea în considerare a componentei etice a dezvoltării durabile, factor ce a condus la o îmbunătățire a rezultatelor economice ale acestora.

4. Este necesar ca ONJN să aibă cunoștință despre măsura în care aceste reguli sunt însușite de cei cărora le sunt adresate și despre modul în care, odată asumate, sunt respectate, întrucât, în acest fel, va avea imaginea impactului asupra domeniului și confirmarea faptului că deciderul oficial responsabil poate fi realizat fără folosirea unei formule coercitive.

Respectarea de către fiecare operator de jocuri de noroc a principiilor enunțate mai jos reprezintă angajamentul voluntar al companiilor de profil în problema unei reale responsabilități sociale.

Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc susține și promovează aceste principii, elaborate de echipa «Joc Responsabil», cel mai important program din România de prevenție și tratare a manifestărilor active în practica de jocuri de noroc. Oficiul să transmită eventuale propuneri pe marginea proiectului.

Reporter: Cum caracterizați piața pariurilor sportive?

Dan Ilivioici: După modificările legislative din perioada 2015-2016, activitatea de pariuri tradiționale (landbase) a cunoscut o dezvoltare ascendentă. Principalul motiv a fost prevederea conform căreia aparatele de joc tip slot-machine nu mai pot fi amplasate în locații de genul baruri/restaurante, ci doar în spații dedicate jocurilor de noroc, de genul sălilor de pariuri (maxim 5 aparate) sau în săli dedicate pentru sloturi. Prin această măsură s-a avut în vedere o mai bună protecție a a avut în vedere o mai bună protecție a a

Reporter: Au circulat informații potrivit cărora ONJN ar urma să treacă din nou la MFP. Nu ar fi primul transfer al ONJN de la un ministru la altul...

Care este stadiul actual al acestui transfer și de ce este nevoie ca ONJN să tot fie transferat de la un ministru la altul?

Dan Ilivioici: După cum a informat și ziarul dumneavoastră, a existat o propunere privind trecerea Oficiului la Ministerul Finanțelor Publice, dar aceasta a fost retrasă ulterior.

Reporter: Vă mulțumesc!

COMPANII

“Operatorii trebuie să se axeze în viitor pe sectorul online”

(Interviu cu domnul Dragoș Buriu, CEO SLOT MONITOR SA – reprezentant NEWTON SLOTS)

Reporter: Cum a evoluat piața jocurilor de noroc în ultimul an?

Dragoș Buriu: Conform cifrelor publicate de INS pentru anul 2017, jocurile de noroc se află pe locul 6 în clasamentul celor mai mari creșteri ale cifrelor de afaceri, cu un procent de 23,9%. Putem spune clar că piața jocurilor de noroc evoluează. Avem un cadru legislativ care a facilitat intrarea noilor companii pe piață, a favorizat o concurență sănătoasă între operatori și de aici axarea acestora pe servicii. Să nu mai vorbim de accelerarea dezvoltării tehnologice care, cel puțin pe partea de gambling online, îmbunătățește simțitor serviciile operatorilor și conduce la apariția de jocuri noi.

Reporter: Cum caracterizați acest sector? Ce lipsuri are domeniul de gambling și ce soluții există, în opinia dumneavoastră, pentru rezolvarea lor?

Dragoș Buriu: Vă răspund la această întrebare din punctul de vedere al directorului care conduce o activitate

“ICE Totally Gaming - o expunere globală a tot ce înseamnă industrie de jocuri de noroc la nivel mondial”

Reporter: Care au fost noutățile prezentate la Expoziția de Gambling de la Londra?

Dragoș Buriu: ICE Totally Gaming reprezintă pentru mine o expunere globală a tot ce înseamnă industrie de jocuri de noroc la nivel mondial. Participăm cu deosebită plăcere la acest eveniment ce devine tot mai complex și mai spectaculos de la an la an. Pentru noi este o oportunitate de a fi cunoscute și cele mai noi produse lansate în industria de Gaming, cele mai inovatoare concepte și binețelul pentru a ne mări rețeaua de parteneri. Sunt foarte importanți pentru dezvoltarea business-ului nostru și serviciile în trend-ul pieței jocurilor de noroc. Sistemul NEWTON a fost expus în cadrul standurilor “Apollo” și “Amatic” și ne-am bucurat de un real succes obținut cu modulul “Fidelizare Contactless cu LCD și Smartwatch”. Acest lucru ne dă și mai multă încredere în produsele noastre și dat fiind că ne-am consolidat poziția pe piața din România acum ne îndreptăm atenția spre piețele din Europa. Sistemul NEWTON începe să fie cunoscut și se face remarcat prin calitate și în afara granițelor. ■

conexă jocurilor de noroc. Pentru noi lucrurile sunt destul de clare și ne bucurăm de reformarea cadrului legislativ ce privește aceste activități. Poate o modificare a măsurilor fiscale în sectorul de gambling ar face piața mai stabilă, corectă și complet funcțională.

Reporter: Cum ne situați față de celelalte țări europene, în acest domeniu?

Dragoș Buriu: Eforturile depuse de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc și dialogul continuu cu părțile interesate, respectiv organizații ce reprezintă operatorii, au făcut ca România să se alinieze la reglementări din state cu mare succes în acest domeniu, țări precum Marea Britanie sau Malta. Nu spun că legislația este perfectă în acest moment, dar drumul este deschis și direcția în care ne îndreptăm este foarte bună. România este o piață atractivă care trebuie luată în considerare de mari operatori care doresc să se extindă în Europa de Est. Gândiți-vă că peste 65% din populație are acces la internet, adică peste 13 milioane de utilizatori. Dacă amintim și de faptul că suntem pe locul 2 în Europa în clasamentul vitezei de internet, chiar putem spune că România are multe posibilități de a găzdui operatori mari cu infrastructuri complexe.

Reporter: Ce perspective are această piață, la noi?

Dragoș Buriu: Consider că operatorii trebuie să se axeze în viitor pe sectorul online. Ar trebui să înțeleagă că prin prezența online pot să-și extindă afacerea la nivel național și să-și mărească baza de clienți. Fiecare schimbare este un nou plan de afaceri, iar schimbările din sectorul iGaming din România sunt fundamentale. Există un procent foarte ridicat de utilizatori de telefonie mobilă, România fiind unul dintre cei mai mari consumatori de telefoane “smart” din Europa, în special datorită conexiunii 4G. Piața românească începe să se perfecționeze în sectorul comerțului electronic, prin intermediul plăților online și prin utilizarea metodelor disponibile online. Este adevărat că există un paradox în sistemul bancar, avem un procent ridicat de posesorii de cont bancar și de card, dar utilizarea lor este minimă. Cu toate acestea, există o creștere uriașă a utilizării serviciilor bancare online și a achizițiilor online prin intermediul cardurilor de plată.

Reporter: Ce așteptări aveți pentru perioada care urmează, atât din punct de vedere legislativ, cât și al eradicării evaziunii fiscale, al investițiilor online prin intermediul jocurilor de noroc?

Dragoș Buriu: Pe partea legislativă nu așteptăm schimbări majore în următoarea perioadă, iar în ceea ce privește datele care ajung la direcția

Dragoș Buriu

de Monitorizare lucrurile sunt mult mai clare de când a fost introdusă obligativitatea sistemului informatizat centralizator. NEWTON SLOTS încurajează practicile corecte și pentru că ne-am obișnuit partenerii cu produse și servicii de calitate, suntem mândri că sistemul NEWTON a fost primul sistem informatic din România care a obținut certificarea GLLI, respectând astfel toate prevederile legale și Ordinul nr. 48 al președintelui ONJN privind Procedurile pentru îndeplinirea condițiilor de conectare a jocurilor de noroc de tip slot-machine.

Reporter: În 25 mai va intra în vigoare Regulamentul privind protecția datelor personale. Cum va afecta acesta firmele din domeniu? Considerați că este oportuna aplicarea lui în gambling? Sunt firmele din domeniu pregătite să facă față unei asemenea provocări?

Dragoș Buriu: Noul Regulament privind protecția datelor personale va schimba modul în care organizațiile din întreaga regiune abordează protecția datelor personale. Nu numai că va afecta firmele din domeniul jocurilor de noroc, dar și toate societățile care prelucerează și dețin datele cu caracter personal ale persoanelor care au reședința în Uniunea Europeană, indiferent de locația companiei. Fiind o directivă europeană, vom fi nevoiți să ne aliniem,

nu-și dorește nimeni să plătească o amendă de până la 4% din cifra de afaceri sau 20 milioane de euro. Pentru industria de pariuri și gaming colectarea datelor jucătorilor este o componentă cheie în succesul comercial, deci regulamentul va fi mai ușor de implementat pentru operatorii online care deja au politici și practici bine puse la punct. Pe organizații ce folosesc sistemul NEWTON îi informăm că deja lucrăm la un serviciu complet privind protecția datelor. Ne dorim ca aceștia să nu se preocupe cu astfel de probleme și atât timp cât noi avem resursele necesare să dezvoltăm o soluție pentru protecția datelor și se pot concentra pe dezvoltarea afacerii lor.

Reporter: Ce programe de interes public dediați prevenirii și combaterii dependenței de jocuri de noroc se află în derulare? Ce face entitatea pe care o reprezentați în acest sens?

Dragoș Buriu: Făcând parte din Consiliul Consultativ, știu că se lucrează intens la înființarea fundației de interes public al către obiectivul principal va fi respectarea măsurilor

privind jocurile de noroc responsabile social, adoptate de Comitetul European pentru Standardizare. Singurul program ce se desfășoară în România în acest moment este “Joc Responsabil”, dezvoltat de asociațiile Romslot și Romanian Bookmakers. Este dedicat persoanelor cu probleme de joc. Îndeamnă operatorii la o conduită responsabilă și, totodată, ajută și la îmbunătățirea imaginii industriei. De curând a fost lansat și Codul etic de comunicare responsabilă în domeniul jocurilor de noroc, ceea ce demonstrează că organizații sunt implicați în responsabilitate socială.

Reporter: Un proiect de modificare a Legii combaterii spălării banilor se află pe circuitul de aprobare. Cum caracterizați acest proiect și cum va influența el piața de gambling?

Dragoș Buriu: Prin modificările aduse se complică procedurile de urmat și impactul asupra operatorilor va fi unul semnificativ. Pe lângă modificarea limitelor de raportare de la 15.000 euro la 10.000 euro se vor impune noi măsuri privind cunoașterea clientelei și intervine un caz special aplicabil operatorilor de jocuri de noroc care vor fi obligați să aplice această măsură standard pentru tranzacții de minim 2.000 euro. Din punctul meu de vedere sunt cerințe excesive ce vor îngreuna foarte mult activitatea operatorilor.

Reporter: Ce operatori au intrat în piața noastră, anul trecut?

Dragoș Buriu: Au fost câteva firme din Croația și Polonia care au intrat pe piața românească în anul 2017 și cu care am încheiat deja contracte pentru furnizarea sistemelor de monitorizare. Sunt operatori mari cu potențial și ne bucurăm că au ales NEWTON SLOTS încă de la începutul activității pentru a construi un business stabil.

Reporter: Ce investiții intenționați să realizați în acest an și ce buget ați alocat în acest sens?

Dragoș Buriu: Pentru anul 2017, am depășit bugetul alocat investițiilor, acesta ajungând la aproape 2 milioane de euro, iar pentru acest an planurile sunt și mai mari și ne axăm, ca și până acum, pe dezvoltare. Lucrăm permanent la perfecționarea echipamentelor hardware, a serviciilor oferite partenerilor și anual lansăm produse noi.

Reporter: Ce investiții ați realizat anul trecut?

Dragoș Buriu: Principala noastră preocupare este dezvoltarea conti-

nuă a produselor și serviciilor brandului NEWTON SLOTS, iar investițiile majore le facem în acest segment. Anul trecut am lansat noua interfață de conectare Smartbox ce înglobează anii de muncă și experiența acumulată de departamentul nostru tehnic și de dezvoltare hardware, am reușit să producem o nouă versiune mult mai performantă. Noua interfață modulară vine cu o carcasă metalică având ground comun cu cel al aparatului și indicatoare luminoase de stare pentru toate conexiunile. Dispune chiar și de un slot pentru card SD iar conexiunile sunt izolate galvanic. Ținem pasul cu dezvoltarea tehnologică și implementăm noile tendințe în tot ce facem pentru a furniza partenerilor noștri soluții premium. Tot în anul 2017 am finalizat și proiectul pentru noua versiune a modulului de Fidelizare Contactless cu LCD și Smartwatch și rezultatele ne-au depășit așteptările.

Reporter: Cu ce cifră de afaceri ați încheiat anul 2017, comparativ cu cea din 2016?

Dragoș Buriu: Comparativ cu anul 2016, în anul 2017 am înregistrat o creștere de 43% a cifrelor de afaceri. Ne-am focusat atât pe volumul producției, cât și pe structura acesteia. Lansarea noilor echipamente ne-a adus contracte noi cu operatori locali și am intrat și pe piața din Georgia, iar finalizarea modulului Fidelizare Contactless cu LCD și Smartwatch a crescut semnificativ numărul de instalări pe piața din România. Organizații trebuie să găsească tot timpul noi modalități de a-și menține activitatea captivantă pentru jucători și noi avem soluția - sistemul informatic auditat NEWTON; vor atrage noi clienți, își vor promova locațiile și își vor crea o imagine de profesioniști.

Reporter: Care sunt tendințele în domeniu?

Dragoș Buriu: Progresul tehnologic este cel ce modifică foarte mult peisajul în această industrie. Se vorbește deja despre o nouă generație de jocuri de noroc ce implică strategii - “skill-based games”, noi metode de plată bazate pe moneda digitală, Bitcoin și se pare că realitatea virtuală câștigă din ce în ce mai mult teren, deja se dezvoltă primele cazinouri VR. Liderii din industria mondială estimează că piața realității virtuale va ajunge la 100 de miliarde de dolari până în anul 2020. Unele dintre tendințele enumerate mai sus s-ar putea să nu se potrivească cu specificul pieței noastre, unele dintre ele sunt doar în curs de dezvoltare și nu sunt la fel de populare acum cum vor fi în viitor, important este să alegem cu înțelepciune și să le urmărim pe acelea care nu vor aduce pierderi și succes.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

“Operatorii ar trebui să înțeleagă că prin prezența online pot să-și extindă afacerea la nivel național și să-și mărească baza de clienți”.

“JOC RESPONSABIL”

Romslot: “Românii nu au probleme de joc mai mari ca ale europenilor”

● România se situează la limita de jos a mediei europene privind consumul de jocuri de noroc

Reprezentanții ROMSLOT vor prezenta, în cadrul Conferinței Române de Gambling, noile decizii care au fost luate în ceea ce privește programul “Joc responsabil” și vor face publice industriile de jocuri de noroc ultimele date statistice.

Viorela Rădoi, Director Executiv al ROMSLOT, Asociația Operatorilor de Sloturi din România, a declarat: “Programul Joc responsabil a ajuns la un grad de maturitate care ne-a făcut să luăm decizii importante din punct de vedere administrativ, astfel încât să asigurăm un management dedicat acestuia și să dezvoltăm programul într-un ritm și mai accelerat decât până acum. Raportându-ne la statisticile din Europa privind numărul de jucători care practică în mod frecvent jocurile de noroc, putem spune că românii nu au probleme de joc mai mari ca ale

europenilor, dimpotrivă, ne situăm la pragul de jos al mediei europene, aflată între 0,5 și 2%. Cu toate acestea, nu putem spune că problema nu există. Tocmai de aceea o tratăm în mod real și direct prin intermediul programului “Joc Responsabil”.

România se situează la limita de jos a mediei europene privind consumul de jocuri de noroc, cu 0,6% din populația de peste 18 ani ca practicanți care au depășit linia divertismentului, în raport cu media europeană care se situează între 0,5 și 2% indivizi cu probleme de joc din totalul populației de peste 18

ani, conform studiului “Pariurile și Jocurile de noroc în România” realizat de GfK România pentru Asociația “ROMSLOT” și “Romanian Bookmakers”.

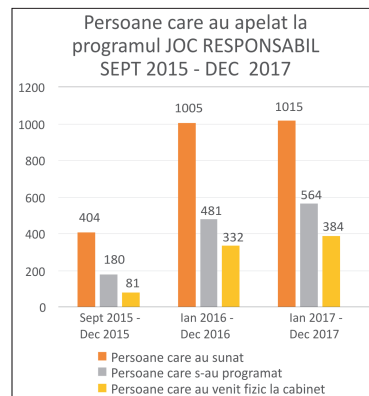
“Joc responsabil” este primul și singurul program integrat din țară dedicat persoanelor care au depășit linia pierceperii jocurilor de noroc drept mijloc de divertisment.

Cu o acoperire națională, programul pune la dispoziția jucătorilor un website dedicat (www.jocresponsabil.ro), metode de auto-testare, precum și o linie telefonică Helpline gratuită de tip TEL-VERDE 0800.800.099, prin in-

termediul căreia aceștia au posibilitatea de a lua legătura cu un psiholog, de a primi consiliere telefonică gratuită și de a se programa pe această cale la două sesiuni gratuite de evaluare și consiliere la unul din cabinetele din București, Cluj sau Iași. În acest sens, “Joc Responsabil” este singurul program de combatere a problemelor de joc din România care oferă sesiuni de evaluare și consiliere în cabinet.

Echipa care derulează programul este formată din psihologi specializați în tratarea problemelor ce pot fi generate de jocurile de noroc. “Joc responsabil” este promovată în toate cele aproximativ 3.000 de locații de joc (săli de cotă fixă) și agenții de pariuri în cotă fixă) ale membrilor Romslot și Romanian Bookmakers. ■

“Joc responsabil” este promovată în toate cele aproximativ 3.000 de locații de joc.

CAZINOU

ÎN ULTIMII ȘAPTE ANI

Numărul participanților la turneele noastre de poker a crescut de peste 20 de ori

(Interviu cu Sorin Constantinescu, CEO PokerFest)

Numărul participanților la turneele de poker organizate în țara noastră a crescut de peste 20 de ori, de la 50 de clienți în 2010, când au început să fie organizate, până la 1.200 de jucători, în decembrie anul trecut, ne-a spus Sorin Constantinescu, CEO PokerFest. "Avem turiști străini care nu ar veni în România dacă nu ar participa la turneele de poker", ne-a spus domnia sa, într-un interviu, explicându-ne, cu plăcere, despre modul în care se desfășoară festivalurile de poker de la noi, pe care le consideră un hobby.

Reporter: Care este istoria turneelor de poker din țara noastră?

Sorin Constantinescu: Turneele de poker serioase se fac de prin anul 2010, pentru că până atunci nu era bază legală pentru organizarea acestor tipuri de evenimente, deși omul joacă poker de sute de ani. Deci, turnee mari, cu zeci și cu sute de participanți, se organizează din 2010, după ce a intrat în vigoare un ordin care spunea că dacă ai cazinou poți organiza turnee de poker. Deci condiția era să ai cazinou, nu erau legalizate cluburile sau festivalurile de poker, care au fost reglementate în 2015. Din 2010 până în 2015, am organizat turnee de poker în cazinou. La început a fost o joacă. În 2010, am organizat un turneu de poker foarte mare - World Poker Tour (Campionatul Mondial de Poker), la Novotel. După ce s-a închis cazinoul de la Novotel din cauza crizei, am început să mergem prin țară, ca un fel de caravană. Primul turneu în afara Capitalei a fost la Timișoara, în 2011. Îmi aduc aminte că am avut 50 de clienți la tot turneul, iar acum am ajuns ca, la un turneu, să am 70 de crupieri.

Reporter: Câți clienți înseamnă 70 de crupieri?

Sorin Constantinescu: La fiecare masă este câte un crupier care împarte cărțile. Deci, dacă am 70 de crupieri, am 70 de mese. Înainte, aveam 5 mese de joc a câte zece oameni, acum am 70 de mese. Dar clienții se rulează între ei, pentru că sunt mai multe turnee zilnice, în cadrul unui festival. De exemplu, în decembrie, am avut 1.200 de jucători din 35 de țări - oameni care nu ar fi venit cu altă ocazie în România dacă nu era vorba de un turneu de poker.

Am avut clienți din Noua Zeelandă, din Australia, din Canada. Și acum, zilele trecute, am avut la masă un jucător care a obținut locul întâi, în 2014, la World Series of Poker, de la Las Vegas, care este cel mai mare turneu de poker din lume. Au fost peste 6.000 de participanți, taxa de intrare a fost 10.000 de dolari, iar acest băiat, care are 27 de ani, a câștigat 10 milioane de dolari.

Reporter: Cum decurge un festival de poker?

Sorin Constantinescu: În cadrul unui festival au loc mai multe turnee de poker, cu taxe de participare de la 100 de euro până la peste 2.000 de euro, și fiecare joacă ce dorește. În cursul unei zile, în cele 12 ore - de la ora 14.00 la ora 2.00 - sunt mai multe turnee, în paralel, iar jucătorii aleg unde să joace. De obicei, un festival durează între 7 și 10 zile. În decembrie, din cele 420 de camere ale hotelului Marriott, 350 au fost ocupate de organizatorii festivalului de poker.

Aici trebuie să subliniem că aceste turnee de poker contribuie foarte mult la turismul nostru, pentru că turiștii stau în hotel câte o săptămână, consumă, merg în centrul vechi, adică pe lângă banii pe care îi au pregătiți pentru taxa de participare, jucătorii de poker bagă foarte mulți bani în turism. Acești oameni au bani și cheltuiesc, sunt jucători

de poker și din asta trăiesc. Câștigă destul de bine și se plimbă dintr-o țară în alta.

Reporter: Care este bugetul mediu pe care îl aloacă un turist de poker pentru un astfel de turneu?

Sorin Constantinescu: Câteva mii de euro. Un turist străin care vine la un turneu de poker trebuie să aibă minim 5.000 de euro în buzunar ca să plătească hotelul, biletul de avion, taxa de participare la turneu, masa, să viziteze diverse obiective turistice, să meargă în cluburi de noapte etc. Vorbim de o medie.

Reporter: Sunt mulți organizații de turnee de poker în țară?

Sorin Constantinescu: Sunt cluburi de poker în toată țara, dar acolo se fac turnee la nivel mult mai mic, cu taxe mai mici și de obicei sunt clienți locali. Ca să organizezi un festival important trebuie să ai conexiuni în afară, să te asociezi cu o firmă destul de mare, care activează și pe online și poate să organizeze etapele de calificare pe internet. Eu, fiind în această industrie de 28 de ani, cunoscem mulți manageri de astfel de firme și am putut să îi aduc

"Eu, cu PokerFest, care este deja un brand, am făcut turnee în Bulgaria, în Ungaria, în Macedonia, în Muntenegru. Avem peste 80 de turnee în cinci țări, în cei șapte ani de activitate".

în România și să îi conving că piața noastră este în dezvoltare și că merită să vină să încerce să organizeze un turneu de poker mare aici.

Reporter: În ce țări ați organizat turnee de poker?

Sorin Constantinescu: Eu, cu PokerFest, care este deja un brand, am făcut turnee în Bulgaria, în Ungaria, în Macedonia, în Muntenegru. Avem peste 80 de turnee în cinci țări, în cei șapte ani de activitate.

Reporter: Care dintre țări vi se pare a fi mai atractivă pentru acest gen de entertainment?

Sorin Constantinescu: Sunt pie-

țele unde se organizează turnee foarte mari - Barcelona, Praga, Malta - care sunt foarte cunoscute și unde jucătorii merg permanent, iar acum au apărut alte puncte pe hartă, cum ar fi București, Sofia, Viena, dar turneele foarte mari în Europa se fac la Praga, la Barcelona, Berlin, pentru că acolo sunt legislații mult mai stabile și sunt state la punct cu mulți ani în urmă. Statele ca România sunt legalizate de puțin timp și abia acum au început să crească.

Reporter: Ce perspective credeți că are țara noastră în acest domeniu?

Sorin Constantinescu: După cum am început și anul trecut și anul acesta, mergem pe trei festivaluri mari de poker, cu peste o mie de participanți, anual, pe festivalurile de sezon - vara la mare, iarna la schi - și pe câteva festivaluri în orașele mari din România - Iași, Timișoara, Cluj, Constanța.

Reporter: Care este următorul festival pe care urmează să-l organizați?

Sorin Constantinescu: Unul foarte mare, în luna august, cu peste 1.000 de participanți, din cel puțin 25-30 de țări. Acesta va fi tot în București, la Marriott, și vom mai avea unul în iunie, pe litoralul românesc, unde vom aduce turiști din Israel, Bulgaria etc.

Reporter: De cât timp aveți nevoie să organizați un festival de poker?

Sorin Constantinescu: Un festival mare nu poți să-l organizezi într-un timp mai scurt de 3-4 luni, astfel încât atunci când termină organizarea unui festival, începem să lucrăm la următorul. Pentru un festival mai mic avem nevoie de circa o lună și jumătate.

Reporter: Cât investiți într-un astfel de festival?

Sorin Constantinescu: La un festival mare, având în vedere că plătim camerele jucătorilor calificați - 1.200 de euro pe sejur - cheltuiem peste 100.000 de euro doar pe camere, plus cazarea crupierilor din provincie, plus chiriile pentru sălile de conferințe, ajungem la un buget de circa 150.000-200.000 de euro. Jucătorii nealificați își plătesc singuri cazarea.

Reporter: Și care sunt jucătorii calificați?

Sorin Constantinescu: Clienții întâi joacă pe online, de 10-20 de euro, iar câștigătorul beneficiază de

un pachet în România în care intră taxa de participare de 550 sau 1.000 de euro, cazarea la Marriott, biletul de avion - un pachet de circa 3.000-4.000 de euro.

Reporter: În final aveți și profit?

Sorin Constantinescu: Sunt companii care organizează turnee, cum e PokerStars, și care au și partea de online și de live, iar acolo este foarte profitabil, pentru că aceste turnee live reprezintă un marketing pentru online. Pentru mine, este mai mult un hobby, nu este afacerea mea principală. Am avut și situații în care am cheltuit mai mult decât am încasat, pentru că organizatorul ia 10% din taxa de participare, iar restul banilor se duc în premii pentru jucători. Așadar, am avut și situații în care am ieșit pe minus, și situații în care am ieșit pe plus, dar, trăgând linie și adunând, teșim undeva la zero.

Reporter: Ce premii se câștigă la un festival de poker?

Sorin Constantinescu: Organizatorul, ca să atragă jucătorii, garantează că, oricând jucătorii s-ar aduna la festivalul respectiv, oferă un minim din premii. Am avut anul trecut, în decembrie, un festival de 550 de euro taxa de participare, cu premii garantate. Eu am garantat premii de 500.000 de euro. Chiar dacă se adunau 100 de jucători care plăteau 500 de euro, eu tot 500.000 de euro plăteam, dar nu a fost cazul, pentru că banii din participare au fost mai mulți decât valoarea premiilor garantate. Dar în momentul în care garantezi un turneu îți asumi riscul că, în cazul în care nu se strâng banii, trebuie să îi pui din buzunar. Ai promisiuni jucătorilor un anumit nivel de premii, trebuie să plătești premiul respectiv.

Premiile sunt distribuite în felul următor - dacă e 550 de euro taxa de participare, atunci 50 de euro rămân organizatorului, iar 500 de euro se adună în premii. Dacă ai 1.000 de jucători, înmulțim cu 500 de euro, înseamnă că sunt premii totale în valoare de 500.000 de euro. Locul întâi ia circa 20%, adică peste 100.000 de euro, locul 2 - 15%, locul 3 - 12%, locul 3 - 7% și așa mai departe, până la ultimii, care iau dublul taxei de participare.

Dacă este un turneu de 500 de jucători, atunci se premiază primii 50 de participanți. În general, cu cât sunt mai mulți participanți la un turneu, cu atât numărul participanților premiați crește. De exemplu, unde sunt mii de participanți, acolo se premiază 15%-20%-25% dintre ei.

Reporter: Ce taxe se plătesc în acest segment și cum stăm cu legislația din domeniu?

Sorin Constantinescu: Jucătorii sunt obligați să meargă la Administrația Financiară să își declare sumele câștigate din turneele de poker. Avem aceleași probleme ca cei din online, fapt pentru care am făcut o serie de demersuri la ONJN și la Parlament și sperăm că se va schimba ceva, astfel încât să fie reținere la sursă, să nu mai punem oamenii pe drumuri. De exemplu, la un turneu de 100 de euro, taxa pe care o dătează jucătorul statului este de 1%, adică un euro, pentru care, ca să îl plătească, omul trebuie să își facă declarație de venit și să stea la coadă la circa financiară, pentru că dacă nu plătește un euro îi blochează contul. Corect ar fi ca noi, ca organizatori, să luăm de la jucători și să plătim mai departe statului.

Acum, jucătorul rezident în România plătește 1% pentru premii de până în 15.000 euro, 15% pentru cele cuprinse între 15.000 și 100.000 de euro și 25% pentru premiile mai mari de 100.000 de euro. Jucătorii nerезidenți plătesc 1% indiferent de suma pe care o câștigă.

Organizatorul plătește taxa de licență, o garanție care se lasă la ONJN pe perioada licenței, care este de zece ani, și impozitul pe profit, de 16%.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

Martin Jacobson - campionul mondial din 2014 - la turneul de la Marriott

Festivalul găzduit zilele trecute de JW Marriott Grand Hotel a reușit să aducă în capitală jucători de top încă din prima zi, potrivit informațiilor postate pe site-ul PokerFest. Acestea arată că turneul care a deschis festivalul a avut 159 de jucători, în prima zi: "Încântătoarea Sofia Lovgren este deja în România și nu avea cum să treacă nereamarcată atunci când a intrat în Grand Ballroom, salonul care găzduiește turneele. (...) Un alt ambasador 888 alflat la București este Martin Jacobson, nimeni altul decât campionul Main Eventului WSOP 2014! Și el a jucat în Opening Event, dar nu a avut noroc și a fost eliminat. Miercuri (nr. 28 februarie) a fost zi de poker și în rândul actorilor, pentru că la mese au intrat Dan Chisu, Mihai Bobonete și Bogdan Mălae, personalități cunoscute ale teatrului sau cinematografului românesc". ■

ASOCIATII

“Ne așteptăm ca valoarea pieței de gambling să depășească 1,2 miliarde euro, în 2017”

(Interviu cu Dan Ghiță, președintele ROMBET)

● “2017 a adus prima investiție a unui grup românesc în afara țării - Superbet, membru Rombet, și-a deschis activitate de pariuri în Polonia” ● “Nu mai putem spune că există lipsuri, însă putem spune că domeniul gamblingului este perfectibil”

Despre domeniul de gambling nu se mai poate spune că are lipsuri, dar se poate spune că este perfectibil, susține Dan Ghiță, președintele Rombet. Domnia sa ne-a spus că se așteaptă ca valoarea pieței jocurilor de noroc să depășească 1,2 miliarde euro, anul trecut. “2017 a adus prima investiție a unui grup românesc în afara țării - Superbet, membru Rombet, și-a deschis activitate de pariuri în Polonia”, a evidențiat Dan Ghiță, într-un interviu.

Reporter: Vă rugăm să ne faceți o radiografie a pieței jocurilor de noroc.

Dan Ghiță: Anul 2017 a continuat trendul ascendent al pieței jocurilor de noroc în ansamblul său, deși există și sectoare care rămân mai puțin competitive, în comparație cu altele. Ca o tendință a pieței land-based, observăm o ușoară diminuare a numărului de operatori pe toate sectoarele, dar o creștere a veniturilor globale înregistrate de acestea. Astfel, în prezent, există 24 de operatori de pariuri, 280 de operatori de slot, 5 operatori de casino, 7 operatori de bingo sală și 9 operatori de cluburi de poker. În mediul online, tendința de creștere este atât la nivel de cifră de afaceri, unde creșterea este mult mai puternică decât în offline, cât și la nivelul numărului de operatori, aceștia ajungând, în momentul de față, la 21.

Sectorul de gambling este o componentă importantă a economiei țării noastre, care depășește procentul de 0,7% din Produsul Intern Brut (PIB), la nivelul anului 2017. Acest lucru este relevant și de implicarea autorităților în reglementarea și monitorizarea activităților din domeniu, print-un organism de bază, subordonat direct Secretariatului General al Guvernului. Nu mai putem spune că există lipsuri, însă putem spune că este perfectibil. Noi trebuie să urmărim ce face țări în care reglementările specifice domeniului sunt mai vechi, precum Marea Britanie sau țările nordice. Să luăm exemple de bune practici de acolo și să le adaptăm la specificul nostru local.

Reporter: Cum ne situăm față de celelalte țări europene, în acest domeniu?

Dan Ghiță: Din punct de vedere al reglementărilor în domeniu, suntem mai bine organizați decât mare parte din țările din Europa centrală - Germania, Austria, Polonia, Cehia, Ungaria. Din punct de vedere al indicatorilor economici suntem încă în spate, iar asta se datorează puterii de cumpărare mai reduse a românilor, comparativ cu țările din Europa Centrală și de Vest.

Reporter: În acest context,

perspectivele pieței noastre de gambling sunt favorabile?

Dan Ghiță: Perspectivele pieței, așa cum se vede din curba ascendentă a ultimilor ani, sunt unele foarte favorabile, mai ales pentru piața de jocuri de noroc online. Observăm o creștere cel puțin dublă a acestui sector, comparativ cu cea tradițională. Noile tehnologii se reflectă cel mai rapid în online, iar jucătorii, pe măsura maturizării pieței, devin din ce în ce mai pretențioși. În mediul online, totul se adaptează mult mai ușor la trenduri și la cerințe, așa că aici este locul de creștere cel mai mare.

Reporter: Ce mișcări de genul exiturilor, insolvențelor, falimentelor au avut loc în acest domeniu și ce investiții noi au apărut în piața de profil?

Dan Ghiță: Ca în orice activitate economică, și industria jocurilor de noroc este un organism viu, se nasc noi companii, dar și dispar din piață cele necompetitive. Nu există falimente răsunătoare precum în alte domenii, dar există operatori care, din lipsă de investiții și de strategie, nu au reușit să continue. Investițiile noi vin tot din sfera online-ului, unde companii din Germania, Grecia, Marea Britanie au investit în România și au, acum, o parte din capitalul ei în țara noastră și pot constitui companii puternice care se extind în afara granițelor.

Cele mai multe oportunități de investiție apar de la operatorii online.

Reporter: Ce așteptăm era asociația pentru perioada care urmează?

Dan Ghiță: Din punct de vedere legislativ, lucrurile au o ordine acum, nu ne așteptăm la schimbări. Este posibil să apară în sfera legislației terțiare o serie de ordine de președinte ONJN care să aducă clarificări suplimentare în domeniul publicității, al jocului responsabil și al raportării. În ceea ce privește eradicarea evaziunii fiscale, domeniul jocurilor de noroc este unul monitorizat foarte atent de către ANAF și de către ONJN, pe latura lor de atribuții. Organizatorii de jocuri de noroc sunt scutiți de plata TVA fără drept de deducere, deci nu putem vorbi de evaziune la TVA.

Dan Ghiță

“Pieței jocurilor de noroc din România îi lipsește o acțiune unitară, prevederile legale nu se aplică nici ele unitar, iar industria, nefiind unită, este fragilă în fața unor acțiuni de forță care pot apărea la un moment dat. Rombet își propune, prin statut, să reprezinte și să susțină toți operatorii de jocuri de noroc care se alătură acestor principii, în cadrul asociației noastre. Ne-am propus o nouă abordare a pieței, o altfel de relație cu instituțiile statului din acest domeniu, un echilibru între mediul de afaceri din această zonă și instituțiile abilitate”.

DAN ALEXANDRU GHIȚĂ, PREȘEDINTELE ROMBET

iar toți organizatorii sunt conectați cu un terminal alflat la dispoziția ONJN, care urmărește în timp real, secundă cu secundă, veniturile pe care organizatorii le înregistrează, deci nu este loc de “ajustări” ulterioare, așa că și în ceea ce privește impozitul pe profit controlul este foarte mare. Este unul din cele mai sigure domenii din punct de vedere al combaterii evaziunii fiscale.

Reporter: Ce pondere are piața neagră din domeniul jocurilor de noroc?

Dan Ghiță: Când vorbim de piața neagră în domeniul jocurilor de noroc, ne referim cu precădere la

aparatele slot machine care funcționează în baruri, de regulă în mediul rural, fără a deține licență și autorizație. Deși nu se poate afirma că au dispărut, ele sunt cu siguranță mai puțin de un an la altul. Iar acest lucru are două cauze. Mai întâi sunt controalele inspectorilor ONJN în teren și, în al doilea rând, operatorii înșiși care lucrează legal și care fac front comun pentru demascarea celor care încălcă legea, pentru că, alfel, nu vom putea fi competitivi când plătim 3.000 de euro într-un an doar ca să licențiem și să autorizăm un aparat, iar competiția preferă să nu plătească

nimic și să își asume operarea ilegală. Este imposibil de crezut că piața neagră va dispărea complet vreodată, dar este clar că, de la an la an, aceasta va fi tot mai mică, după cum se vede și în online - acum există o listă neagră de 1.034 website-uri de jocuri de noroc blocate pe teritoriul României, iar lupta împotriva celor fără licență continuă.

Reporter: Câte aparate de tip slot machine activează, legal, în piață și câte echipamente estimăți că funcționează ilegal, comparativ cu începutul anului trecut?

Dan Ghiță: Estimăm că, la momentul acesta, există în piață 65.000 de posturi de joc. Ne ferim să speculăm legat de piața neagră.

Reporter: La ce valoare se ridică piața jocurilor de noroc?

Dan Ghiță: Încă se așteaptă cifrele pentru 2017, dar estimările sunt ca piața să depășească 1,2 miliarde euro.

Reporter: Ați aminti despre faptul că urmează să fie reglementat domeniul publicității. În ce măsură este respectată actuala legislație din domeniu și ce așteptați de la noile reglementări?

Dan Ghiță: Deocamdată, observăm alte instituții ale statului, precum CNA, care iau măsuri pentru prevenția jocului patologic și a jocului în rândul minorilor, așa că au împins după ora 23:00 orice reclamă la jocuri de noroc. Legislația este respectată foarte bine în momentul de față, ba, mai mult, există operatori care afișează pe fațade semne mari de interzicere a accesului minorilor. Există, acum, o practică în domeniu, deși nereglementată prin lege, care vine tot în direcția limitării publicității agresive și a încurajării jocului responsabil. Operatorii nu mai afișează jackpoturi și alte premii de ordinul zecilor și sutelor de mii vizibil pe fațade sau pe mesh-uri, bannere.

Reporter: În 25 mai, va intra în vigoare Regulamentul privind protecția datelor personale. Considerați că este oportunitate aplicarea lui în gambling? Sunt firmele din domeniu pregătite să facă față unei asemenea provocări?

Dan Ghiță: Gamblingul se va conforma reglementărilor la fel ca orice altă industrie. Nu există dificultăți suplimentare în punerea în aplicare a Regulamentului, față de alte domenii, și faptul că am ajuns în această etapă este încă un semn de maturizare și de aliniere la standardele europene. Protecția datelor personale este esențială și este una din provocările vremurilor în care trăim, într-o societate din ce în ce mai digitalizată, unde pericolul ca datele utilizatorilor să fie manipulate și chiar folosite împotriva intereselor lor trebuie contracarat de măsuri mai dure de securitate.

Reporter: Industria mai așteaptă și proiectul de modificare a Legii combaterii spălării banilor ...

Dan Ghiță: Acest proiect este deja în discuție de ceva vreme, iar reprezentanții Oficiului Național de Prevenire și Combaterie a Spălării Banilor au dat asigurări la mai multe evenimente la care au participat împreună cu industria de jocuri de noroc că vor exista consultări permanente în vederea adaptării celei de-a patra Directive Europene împotriva spălării banilor. Directiva este intrată în vigoare de o jumătate de an deja, iar în industria noastră nu avem încă nicio nouă.

Reporter: Ce ne puteți spune despre implementarea sistemelor informatice de monitorizare a activității jocurilor de noroc tradiționale și la distanță?

Dan Ghiță: Sistemele de monitorizare aduc în mod sigur un plus de siguranță, atât pentru verficator, cât și pentru operator, pentru că ele nu mai lasă loc de interpretare sau de abuzuri. Toată lumea este mult mai liniștită așa. Este un semn important al progresului faptului că instituția însărcinată cu autorizarea și controlul domeniului știe, atât pentru jocurile tradiționale, cât și pentru cele online în orice moment ce bani se colectează și ce premii se acordă.

Reporter: Ce programe de interes public dedicate prevenirii și combaterii dependenței de jocuri de noroc derulează Rombet?

Dan Ghiță: Rombet s-a alăturat inițiativelor locale, și anume Proiectului “Joc Responsabil”. Acum, alături de celelalte asociații de profil, putem să luțăm mai hotărât și, evident, cu resurse mai mari împotriva acestui fenomen care se manifestă oriunde în lume, nu doar la noi în țară. Programul își propune să ajute prin consiliere psihologică pe oricine se confruntă cu probleme de joc și să lucreze cu operatorii, ajutându-i să identifice aceste persoane și mai ales să identifice minorii și să nu le permită accesul la joc. Programul este deja consacrat în țară la noi, nu este un start-up, iar noi am văzut ca o necesitate alăturarea la el.

Reporter: Ce oportunități de investiții are piața românească de profil?

Dan Ghiță: Piața de gambling din țara noastră ridică oportunități și provoacă ideotivă în a propulsa sectorul de gambling la standardele pe care o industrie atât de dinamică le impune. Venind de la ICE Londra, cel mai important eveniment de gambling din Europa, vedem ce progrese tehnologice face industria. Piața de la noi trebuie să țină pasul cu aceste progrese, iar asta se va putea întâmpla doar prin investiții - în aparate noi, în software mai performant, în design mai atractiv, în angajări mai profesioniști. Dacă vorbim de companiile prestatoare de servicii pentru industrie, aici posibilitățile de creștere sunt imense. România este în IT, așa că aici ar trebui deschisă cutia pandorei și exploatarea acestor resurse pentru construirea de software pentru gambling, iar acest lucru are adreabilitate mondială, nu vorbim de un produs pe care îl vinzi aici, acum și atât.

Reporter: Care este profilul jucătorului român, comparativ cu cel european?

Dan Ghiță: La noi în țară, pericolul ca datele utilizatorilor să fie manipulate și chiar folosite împotriva intereselor lor trebuie contracarat de măsuri mai dure de securitate.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

De la stânga la dreapta: Anchișoara Zăgărescu, Marică Măruță, Dan Ghiță și Bogdan Coman

COMPANII

“Baum” SRL prospectează piața africană

(Interviu cu domnul David Coldea, Manager Vânzări al “Baum” SRL)

● “Avem în vedere extinderea companiei prin deschiderea de noi săli în țară și ne dorim o și mai bună reprezentare în operațiunile pe care le deținem în America de Sud” ● “Situția economică instabilă grevează orice decizie de a face noi investiții” ● “Piața de jocuri de noroc online în România este tânără și în plină dezvoltare, astfel că acolo trebuie să așteptăm noi investiții și noi actori”

Reporter: Cum a evoluat piața jocurilor de noroc în ultimul an?

David Coldea: Se poate spune că piața s-a inseris în anul precedent pe un trend pozitiv, dar această creștere a fost una de mică valoare, din cauza situației economice generale actuale. Asta referitor la sectorul landbase. Dacă vorbim de jocurile de noroc online, acest sector este în plin avânt, grație reglementărilor de la finalul lui 2015, care au permis să poată derula acest business într-un cadru legal adecvat în România.

Reporter: Ce lipnește, din punctul de vedere al legislației, prezintă, în acest moment, domeniul de gambling și ce soluții există, în opinia dumneavoastră, pentru rezolvarea lor?

David Coldea: Așteptăm în continuare ca setul de cerințe tehnice pentru slot machines, sisteme de jackpot, cât și pentru sistemele electronice centralizatoare a datelor să fie emise de către ONJN, pentru a fi asigurată pe deplin o acuratețe și transparență totală pentru aceste operațiuni.

Reporter: Cum ne situăm, comparativ cu celelalte țări europene, în acest domeniu?

David Coldea: România face parte din topul țărilor europene privind cadrul legislativ pentru acest domeniu. Piața jocurilor de noroc autohtonă se bucură de una dintre cele mai eficiente reglementări între țările din Uniunea Europeană și chiar și la nivel mondial.

Reporter: Ce perspective anticipați pentru această piață, la noi?

David Coldea: În momentul de față, din cauza situației economice, așteptările nu par a fi cele mai optimiste. De altfel, instabilitatea economică reprezintă un motiv de îngrijorare actual pentru tot sectorul privat, nu numai pentru industria jocurilor de noroc.

Reporter: Ce așteptări aveți pentru perioada imediat următoare?

David Coldea

David Coldea: Cum spunem mai devreme, avem nevoie de elaborarea cât mai grabnică a acestui set de cerințe tehnice pentru anumite tipuri de jocuri de noroc, pentru a putea pe deplin dezvoltarea unui business sănătos și transparent. Cu ajutorul acestora se va obține o scădere a evaziunii pe acest domeniu. Nu vreau, totuși, să se înțeleagă că evaziunea fiscală reprezintă o trăsătură a jocurilor de noroc. Aceasta a scăzut considerabil în urma aplicării ultimelor modificări ale legislației speciale.

Reporter: Cum apreciați modul de impozitare a companiilor de jocuri online prin comparație cu cele care organizează jocuri de noroc tradiționale? Ce reglementări credeți că ar fi necesare pentru a obține un echilibru în acest sens?

David Coldea: Într-adevăr, modul de impozitare diferă de la un tip de joc la altul, dar este greu de spus cum s-ar putea realiza o impozitare mai omogenă și mai justă, pentru ca toate tipurile de jocuri să aibă șanse concurențiale relativ egale în această piață. Este misiunea autorității de stat să găsească aceste soluții.

Reporter: Pe 25 mai 2018 va intra în vigoare Regulamentul privind protecția datelor personale. Cum va afecta acestă companiile din domeniu? Considerați că este oportună aplicarea lui în gambling? Sunt firmele din domeniu pregătite să facă față unei asemenea provocări? Cum caracterizați GDPR?

David Coldea: Noi evaluăm drept exagerate cerințele impuse

de acest regulament. Cel puțin privind afacerile cu jocuri de noroc tradiționale, acestea sunt practic imposibile de aplicat. Ar trebui investite sume enorme în infrastructură, în personal calificat și altele. Nu consider că piața românească este pregătită pentru asta. Nu știu dacă există cinci companii în țară, nu numai pe domeniul jocurilor de noroc, care să le poată aplica în scurt timp. Va trebui, însă, să încercăm cu toate resursele să atingem conformarea cerută, dat fiind că este un demers de reglementare European, iar România trebuie să preia ca atare aceste prevederi.

Reporter: Ce programe de interes public dedicați prevenirii și combaterii dependenței de jocuri de noroc se află în derulare? Ce faceți pentru a preveni și a reduce riscurile prezentate?

acest sens?

David Coldea: “Joc Responsabil” este cel mai important proiect derulat pe această zonă, în prezent. Acesta este susținut și implementat de către compania Baum în toate sălile proprii, pe toate canalele media de care dispunem și prin apartenența noastră ca membri ai Romslot și Romanian Bookmakers, organizații profesionale care au inițiat și asigurat și în prezent dezvoltarea acestui program. În plus, în fiecare sală Baum am pus la dispoziția jucătorilor formulare de autoexcludere a aceluia care simt că au depășit limita, ba mai mult, toate aparatele și terminalele sunt etichetate cu info Joc responsabil și numărul de telefon pentru consiliere. Asistența oferită jucătorului cu comportament patologic este completă și se derulează cu aplicarea celor mai noi metode de abordare și consiliere.

Reporter: Un proiect de modificare a Legii combaterii spălării banilor se află pe circuitul de aprobare. Cum caracterizați acest proiect și cum va influența piața de gambling?

David Coldea: Este, de asemenea, vorba de aplicarea unor reglementări care vin de la nivelul Uniunii Europene, respectiv implementarea unei Directive europene. Reglementările sunt severe și, dacă sunt preluate în forma propusă de această Directivă, vor genera complicații operaționale pentru operatori. Ce dorește de la Oficiul Național de Prevenire și Combaterie a Spălării Banilor este să dea curs unei abordări diferențiate, funcție de risc, a diverselor activități economice vizate și să transpună în legislația operațională reglementări conforme cu Directiva, dar dissociate ca severitate conform cu riscurile prezentate.

Reporter: Ce oportunități de in-

vestiții există, actualmente, în piața românească de profil?

David Coldea: Trebuie să mă întorc la remarcă privind situația economică instabilă. Aceasta grevează orice decizie de a face noi investiții în acest domeniu. Pe de altă parte, piața de jocuri de noroc online în România este tânără și în plină dezvoltare, astfel că acolo trebuie să așteptăm noi investiții și noi actori.

Reporter: Ce investiții intenționați să realizați în acest an și ce buget ați alocați în acest sens?

David Coldea: Avem în vedere extinderea companiei prin deschiderea de noi săli în țară și ne dorim o și mai bună reprezentare în operațiunile pe care le deținem în America de Sud. Vom demara și o prospectare a unei noi piețe, respectiv continentul African, unde intenționăm să ducem tot mai multe din jocurile produse sub marca Baum.

Reporter: Ce investiții ați realizat anul trecut?

David Coldea: Am reușit deschiderea mai multor săli și agenții, dar, mai important, am efectuat relativ recent lansarea cazinoului online www.baumbet.ro, de la care avem mari așteptări.

Reporter: Cu ce cifră de afaceri ați încheiat anul 2017, comparativ cu cea din 2016?

David Coldea: Cifra de afaceri este sensibil în creștere comparativ 2017-2016, dar această creștere a fost determinată de investițiile realizate. Am înregistrat această creștere datorită eforturilor proprii, pentru că, de fapt, compania noastră, a fost pusă în reală dificultate de interpretarea greșită și chiar abuzivă a ANAF privind venitul operațional de jocuri de noroc în cursul controalelor efectuate la companiile de pariuri. Alături de multe alte companii, și Baum s-a confruntat cu o impunere care ne-a adus cel mai delicat moment din istoria afacerii noastre. ■

18+

0800 800 099

www.jocresponsabil.ro

BAUM BET.ro

online casino

www.baumbet.ro

recomandat de

IONEL GANEA

01101

0101010

S.C. BAUM S.R.L.

Tel: +40 268 868893

Fax: +40 268 865379

secretariat@baumgames.ro

devis@baumgames.ro

manu.cosmin@baumgames.ro

Str. Tudor Vladimirescu, Nr.49

Bunbraveni, 55500, Sibiu

Romania

www.baumgames.ro

www.baumbet.ro

www.baumbet

Licență Slot-Machine: RC0751L001114

Licență Pariuri în cazinou: RC0751L038700

Decizie organizare și exploatare Jocuri de Noroc la Distanță: L1170663000707 25.04.2017

COMPANII

“Tendințele europene sunt de orientare a operatorilor către mediul online”

(Interviu cu Adrian Georgescu, CEO Novomatic)

● “Dacă proiectul care va modifica Legea de combatere a spălării banilor va fi aprobat în forma actuală, atunci efectele în piața gambling-ului vor fi notabile”

Tendințele pieței de gambling la nivel european sunt de orientare a operatorilor către mediul online și de deschidere a piețelor naționale, este de părere Adrian Georgescu, CEO Novomatic. Dămisă să susținem că, din punct de vedere al proiectelor legislative în derulare, anul 2018 este unul de referință, deoarece suntem într-un proces de adaptare la normele legislative europene.

Reporter: Cum se poziționează sectorul nostru de gambling în piața internațională de profi?

Adrian Georgescu: Din punct de vedere al proiectelor legislative în derulare, anul 2018 este unul de referință, deoarece suntem într-un proces de adaptare la normele legislative europene. Provocarea pentru operatorii va fi să se adapteze la normele impuse, sub forma în care acestea vor fi aprobate și implementate.

La nivelul economiei românești, conform statisticilor oferite de Institutul Național de Statistică (INS), piața jocurilor de noroc, alături de alte activități recreative, a contribuit semnificativ la creșterea cifrei de afaceri în rândul serviciilor de piață prestare populației, cu un procent crescut de 23,9% în 2017 față de 2016.

Acest lucru se datorează ameliorării percepției opiniei publice asupra jocurilor de noroc. Continuăm să depunem eforturi în îmbunătățirea imaginii, în direcția pieței ca formă de “entertainment”.

Piața jocurilor de noroc are potențial, însă ca orice altă piață are plusuri și minusuri. Un aspect negativ este lipsa de corelare între legislația specifică, codul fiscal și regulile de contabilitate, care a dus la neclarități și interpretări diferite, afectând buna desfășurare a activității operatorilor.

Adrian Georgescu

Rezolvarea constă în soluționarea acestor discrepanțe.

Reporter: Cum credeți că va evolua acest sector?

Adrian Georgescu: Tendințele la nivel european sunt de orientare a operatorilor către mediul online și de deschidere a piețelor naționale. Pe segmentul “land-based”, observăm un nivel de maturitate caracterizat de o competiție puternică și de o clarificare a preferințelor clienților. Acesta traversează o perioadă de schimbare. Așteptăm să vedem în ce măsură vor afecta noile proiecte legislative industria jocurilor de noroc din România.

Noile măsuri legislative pun presiune pe operatorii, atât din punct de vedere financiar, cât și al managementului resurselor umane. Având în vedere noile norme aplicate, acestea vor avea implicații mai

mari asupra micilor operatori din domeniu, care vor fi nevoiți să se adapteze noilor măsuri și proceduri ce se impun.

Reporter: Una dintre reglementările care urmează să fie implementate este cea care vizează protecția datelor cu caracter personal (GDPR). Cum va afecta aceasta firmele din domeniu?

Adrian Georgescu: Implementarea UE cu privire la GDPR va necesita atât o susținere a resurselor umane, cât și a celor financiare pentru toate companiile ce activează în România, implicit și cele din domeniul gambling-ului. Va fi o provocare pentru toți operatorii, depinde de fiecare în parte cât timp și ce resurse alocat pentru aplicarea prevederilor legislative. Acestea sunt diferite și mult mai drastice decât cele ale legisla-

ției actuale. Sancțiunile pentru încălcarea lor sunt destul de mari, ceea ce denotă și interesul sporit pentru protecția individuală.

Reporter: Cum apreciați modul de impozitare a companiilor de jocuri online și a organizatorilor de jocuri tradiționale?

Adrian Georgescu: În momentul de față, în poziția a companiilor de jocuri de noroc online se efectuează în funcție de venit, în timp ce operatorii de jocuri tradiționali land-base sunt dezavantajați de impozitare ce se efectuează în baza echipamentului, suma fiind fixă. Con-

sider că ar fi necesară o reevaluare a modului de impozitare a operatorilor land-base în funcție de venit.

Reporter: Un alt proiect legislativ urmărește modificarea Legii combaterii spălării banilor. Cum caracterizați această inițiativă legislativă?

Adrian Georgescu: Prevederile proiectului de lege sunt mai stricte decât prevederile Directivei UE, iar în cazul în care legea va fi aprobată în forma actuală, aceasta va avea efecte notabile pe piața gambling-ului.

Reporter: În tot acest context, cum evoluează activitatea Novomatic?

Adrian Georgescu: Am încheiat anul 2017 cu o cifră de afaceri în valoare de 63 de milioane de euro, înregistrând o creștere de circa 10% față de 2016.

Reporter: Ce investiții aveți în derulare?

Adrian Georgescu: În prezent, gestionăm 11.000 de echipamente de joc, care includ aparate de tip video slot, terminale de pariuri sportive, video terminale de loterie. Investițiile se îndreaptă spre creșterea numărului

de aparate gestionate și a locațiilor operate land-base. De asemenea, vom introduce pe piață noi produse și servicii.

Investițiile realizate anul trecut au fost făcute la nivel de echipamente de joc, distribuim către terți și operăm în sălile Admiral echipamente de ultimă generație. Sălile de joc Admiral au fost modernizate, proces

este în desfășurare. De asemenea, au fost alocate bugete de marketing mai mari pentru campaniile de promovare, iar anul trecut am fost câștigătorii premiului “Cea mai bună campanie de marketing a anului - ADMIRAL te Electriceaza”. Și, nu în ultimul rând, investim în personalul nostru care este instruit atât pe plan local, cât și în headquarter-ul Grupului Novomatic din Austria. Societățile locale din grup au realizat investiții de circa 16 milioane de euro.

Reporter: Ce programe deducative preveniri și combaterii dependente de jocuri de noroc derulează Novomatic?

Adrian Georgescu: Novomatic România este inițiatorul programului “Joc Responsabil”, inițiat în anul 2010, preluat ulterior de către ROMSLOT, unul din puținele programe naționale dedicate persoanelor care se confruntă cu probleme de joc și singurul care oferă un ajutor concret. În calitate de membri ROMSLOT, susținem și promovăm în continuare programul.

Reporter: Către ce se îndreaptă piața?

Adrian Georgescu: Operatorii online sunt în continuă expansiune, competiția a devenit mai acerbă în 2017, iar acest lucru poate fi observat și din campaniile de promovare, care au devenit mai agresive.

În ceea ce privește operatorii land-base, aceștia sunt în continuare îmbunătățite a serviciilor prestate către clienți, atât prin aparate de ultimă generație, cât și prin ambiantul care îl oferă promotional.

Reporter: Multumesc!

“Am încheiat anul 2017 cu o cifră de afaceri în valoare de 63 de milioane de euro, înregistrând o creștere de circa 10% față de 2016”.

OPINII

SPĂLAREA BANILOR, PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL ȘI IMPOZITAREA LA SURSĂ

Impactul modificărilor legislative asupra pieței de gambling din România

Trei aspecte de ordin legislativ sunt de interes, în prezent, cu impact asupra „industriei” de jocuri de noroc din țara noastră. Primul se referă la o modificare a legislației interne prin care impozitarea jucătorilor care participă la jocurile de noroc online, licențiate de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc, se va face la sursă, în timp ce alte două sunt reglementări la nivelul Uniunii Europene, cu impact direct și asupra pieței de gambling, respectiv: protecția datelor cu caracter personal (Regulamentul nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, cunoscut sub abrevierea „GDPR”) și prevenirea și combaterea spălării banilor (Directiva 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului).

În ceea ce privește prima provocare, am constatat, la sfârșitul anului trecut, că, în timpul procedurii parlamentare de adoptare a prevederilor OUG 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a fost adoptat în unanimitate un amendament, în Comisia de buget finanțe a Senatului, prin care jucătorii la jocurile de noroc la distanță

de stat). Prin această procedură, se va simplifica modalitatea de colectare a veniturilor de la participanții la jocurile de noroc online, se va elimina burocrăția și, cel mai important, vor scădea cheltuielile statului prin colectarea veniturilor la bugetul statului.

Dacă, în cursul lunii noiembrie 2017, se credea că respectiva reglementare va intra în vigoare cu 1 ianuarie 2018, în acest moment procedura parlamentară este oarecum blocată la Camera Deputaților, mai exact la Comisia de buget finanțe a acestei instituții, care, la jumătatea lunii februarie a.c., a decis să mai organizeze o dezbatere asupra ordonanței în speță – care a ridicat o sumedenie de critici din partea mediului de afaceri din țara noastră.

Până la acest moment, participantul la jocurile de noroc online are obligația de declarare a veniturilor din jocurile de noroc (Declarația 200 – care trebuie depusă până la data de 25 mai pentru anul fiscal precedent), iar operatorii de jocuri la distanță licențiate trebuia să pună la dispoziția ANAF și a jucătorului evidența cu sumele retrase pe parcursul anului fiscal precedent, pentru ca mai apoi ANAF să emită o decizie de impunere cu trei trepte, respectiv: 1% pentru sumele de până la 66.750 lei, 16% pentru sumele cuprinse între 66.751 și 445.000 lei (la care se adaugă 667,5 lei – echivalentul de plată pentru prima treaptă de impozitare) și 25% pentru sumele care depășesc 445.000 lei (la care se adaugă 61.187,5 lei – echivalentul de plată pentru suma primilor două trepte de impozitare), urmat de plata efectivă (conform prevederilor art. 110 alin. (7)-(13) din Codul Fiscal în vigoare la acest moment). Nedepunerea declarației se sancționează cu amendă contravențională și produce o sumedenie de com-

placii, jucătorul va fi notificat, procedura mergând până la instituirea de poprii pe conturile acestuia.

Modificarea OUG 79/2017 mai are câteva propuneri care se referă la industria de gambling, respectiv: modificarea art. 18 din Codul Fiscal care reglementează un regim special de impozitare pentru anumite tipuri de activități, inclusiv jocurile de noroc, prin care se solicită și se motivează excluderea cazinourilor de la plata a 5% din venituri (acestea ar urma să plătească impozitul pe profit pe care îl plătește orice firmă conform legislației în vigoare), firmele care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc vor fi considerate microîntreprinderi în înțelesul art. 48 din Codul Fiscal (prin abrogarea excepției de la alin. (6) lit. c) – „Nu intră sub incidența prevederilor prezentele titlu persoanele juridice române care: ... desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc...”). Legat de ultima modificare se impune și o întrebare pe care o adresăm specialiștilor în drept fiscal. În cazul în care un organizator de jocuri de noroc este considerat microîntreprindere, cifra de afaceri reprezintă suma taxelor de participare sau OGR (diferența dintre taxele de participare și premiile acordate)?

Cea de a doua provocare o constituie intrarea în vigoare, începând cu data de 25 mai a.c., a Regulamentului GDPR. Operatorii de jocuri de noroc licențiați în România, fie că sunt pe teritoriul național, fie că sunt în UE, operează cu date cu caracter personal și au obligații pe care trebuie să le respecte. De la evidențele jucătorilor cu nume, prenume, CNP, adresă, la imaginile din cazinouri și sălile dedicate ori de la agențiile foto sau de pariuri (impuse de reglementările specifice domeniului sau alte acte normative adiacente), precum și activitățile de identificare ale jucătorilor desfășurate de operatorii de jocuri de noroc online (identificarea persoanei care accesează sistemul – obligativitatea de a nu permite minorilor participarea la jocuri de noroc și altele prevăzute în legislația națională – este situația în care modificarea privind raportarea la ANAF a situației încasărilor pe care le au jucătorii, mai sus amintită, și altele), publicarea de fotografii sau imagini cu câștigătorii unor premii importante (fie că vorbim de jocurile operate de Loteria Română sau de operatori privați) până la orice alt aspect care permite identificarea unei persoane fizice (așa cum este definită data cu caracter personal în Regulamentul GDPR), precum și identificarea unor persoane care să cunoască foarte bine domeniul jocurilor de noroc și să poată fi DPO în acest domeniu de nișă, toate acestea constituie o reală problemă, care poate fi foarte

costisitoare (sancțiunile contravenționale care pot fi aplicate sunt importante) și căreia industria de gambling trebuie să-i facă față cu profesionalism și rapiditate.

În ceea ce privește aspectele de nouitate introduse de Regulamentul GDPR, atât ONJN, cât și operatorii licențiați (indiferent de clasa de licență acordată) care operează cu date cu caracter personal, trebuie să identifice cu celeritate persoane care să le auditeze activitatea, să stabilească tipul de date cu care operează, să întocmească proceduri specifice și să desfășoare activitatea cu respectarea acestui drept fundamental al jucătorului și al angajatorului sau colaboratorului.

Cea de a treia reglementare care probabil va intra în vigoare, în cursul acestui an, este la acest moment în stadiul de Proiect de lege, care poate fi consultat pe site-ul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (www.onpsb.ro) și care transpune în legislația națională

prevederile Directivei amintite la începutul acestui articol. Dintre aspectele de nouitate pe care le va aduce amintim: include ONJN în categoria instituțiilor care fac parte din „sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului”, definește serviciile de jocuri de noroc, stabilește faptul că operatorii de jocuri de noroc sunt „entități raportoare” și ONJN va supraveghea și controla entitățile raportoare din industria de gambling, reintroduce persoana desemnată (atăt la nivelul operatorului de joc dar și la ONJN), are obligația de evaluare a riscurilor.

De precizat faptul că modificările din anul 2015 ale legislației specifice jocurilor de noroc (OUG 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc) au deja implementate parte din obligațiile care vor fi instituite în materie de prevenire a spălării banilor. Există deja obligația de identi-

Sperăm ca modificările prezentate să contribuie la procesul de transparentizare a industriei de jocuri de noroc din țara noastră, iar eventualele sincopă să fie identificate din timp și să fie corectate la timp.

care a beneficiarului real, iar în normele de aplicare (HG 111/2017) nu mai există obligativitatea operatorului de jocuri de noroc de a nu elibera nici un document care să ateste câștigul la jocurile de noroc.

Sperăm ca modificările prezentate să contribuie la procesul de transparentizare a industriei de jocuri de noroc din țara noastră, iar eventualele sincopă să fie identificate din timp și să fie corectate la timp. ■

Trei aspecte de ordin legislativ sunt de interes, în prezent, cu impact asupra „industriei” de jocuri de noroc din țara noastră.

(celebrele jocuri de noroc online – care pot fi accesate de pe computer, tableta sau pe telefonul inteligent) vor fi impozitați la sursă (adică operatorii de jocuri de noroc licențiat va calcula impozitul aferent retragerilor de numerar, îl va reține și îl va viră la buget

COMPANII

AMIRAN DZANASHVILI, CEO GRAND CASINO MARRIOTT:

“Statul face tot posibilul să nu putem funcționa”

● “Plătesc 12-13 milioane de euro, anual, taxe pentru cele două cazinouri pe care le dețin, pe lângă faptul că nu pot să-mi recuperez TVA” ● “Dacă nu ar fi străini care să vină și să joace, nu am mai avea clienți”

Un cazinou din țara noastră plătește taxe la stat în valoare cuprinsă între 5 și 7 milioane de euro pe an, după cum ne-a spus Amiran Dzanashvili, CEO Grand Casino Marriott. Domnia sa susține, într-un interviu, că atât legislația, cât și fiscalitatea reprezintă piedici în activitatea cazinourilor de la noi, care ar trebui văzute ca obiective de entertainment, unde turiștii ar vin și își petrec timpul liber, generând, astfel, bani la buget, și nu ca pe niște locuri unde merg doar “băieții răi”.

Reporter: Cazinourile din țara noastră s-au împuținat foarte mult, în ultimii ani. Care este explicația?

Amiran Dzanashvili: Este foarte ușor să obții licență pentru deschiderea unui cazinou în România, dar taxele sunt enorme. Tot timpul vin investitori care cred că, dacă au unul-două milioane de euro, pot deschide cazinou, dar nu este așa. În același timp, eu sunt afectat, pentru că, având un business foarte stabil și curat, când vine cineva care nu are bani și vrea să facă concurență, lucrează destul de puțin legal și face competiție nelegală.

Referitor la taxe, am făcut un calcul și pot să spun că noi, pentru Grand Casino Marriott și Platinum Casino, plătim în jur de 12-13 milioane de euro pe an - taxe de licență, taxe de mese, taxe de sloturi, taxe pe jucător, impozite, bilete de intrare etc.

Conform noii legislații, fiecare jucător plătește la intrare la cazinou 50 de lei. Acești bani sunt ai bugetului, nu ai noștri, pentru că nu rămân la noi. Este tot o taxă. În plus, nu interesează pe nimeni dacă noi suntem pe profit sau pe pierdere, pentru că plătim un impozit fix. Avem taxa fixă de aproape 10 milioane de euro pe an.

De aceea nu mai sunt cazinouri în România. Până acum aveam 19 cazinouri în București, iar în prezent mai sunt doar patru - Grand Casino Marriott, cel de la Radis-

son (Platinum), cazinoul Palace de la Casa Vernescu și cel din incinta Sheraton (Queen Casino).

Nu se poate ca un cazinou să plătească toate aceste taxe. În primul rând, cazinoul este un obiectiv turistic, pentru că românii nu joacă foarte mult și peste 80% dintre jucătorii sunt străini - israelieni, greci, turci, arabi. Iar acest lucru nu implică numai cazinourile, intrucât clienții, fiind turiști, stau la hotel, mănâncă la restaurante, merg în mall-uri, la cumpărături etc. Dar pe nimeni nu interesează acest aspect, pentru că există ideea fixă că aceste spații de entertainment - cazinourile - reprezintă un lucru rău. În România, cazinoul este văzut foarte rău, pe când în alte țări nu este așa. În America, Donald Trump, patron de cazinou, a devenit președinte, iar la noi, eu, Amiran, de 20 de ani aici, plătim câte 12-13 milioane de euro taxe în fiecare an, sunt infractor. De ce?

Reporter: Așa a fost tot timpul sau în urmă cu 8-10 ani era altfel?

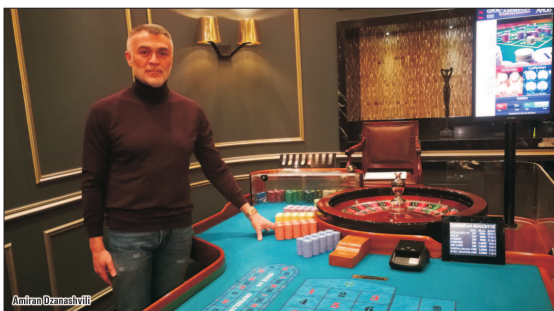
Amiran Dzanashvili: Acum 8-10 ani era mai bine - erau mai mulți jucători, iar taxele și condițiile erau mai bune. Acum, de la an la an este mai rău. Nu pot să înțeleg de ce. În plus, în fiecare lună avem control de la ANAF, control de la antifraudă, de la Oficiul împotriva spălării banilor, de la financiar etc.

Reporter: Ce cazinouri dețineți la noi?

Amiran Dzanashvili: Pe cele de la Marriott și Radisson.

Reporter: Care este secretul să rezistați 20 de ani în această piață?

Amiran Dzanashvili: Nu este un secret. Trebuie ca afacerea să fie stabilă, iar investitorul să vadă realitatea așa cum este. Lumea

Amiran Dzanashvili

crede că într-un cazinou bani vin din neant. Nu este așa. Trebuie să fie foarte bun, să servești mâncare bună, să ai o servite bună, să ai bani în casă ca să îi dai celui care câștigă etc.

Reporter: Care este situația financiară a celorlalte două cazinouri pe care le dețineți?

Amiran Dzanashvili: Suntem foarte puțin peste zero ca profit, din cauza taxelor. Eu aveam mai mult de 1000 de angajați în toate cele trei cazinouri, înainte să închidem cazinoul de la Intercontinental, din cauza lipsei de clienți, dar nici acest aspect nu interesează pe nimeni.

Reporter: Activitatea din cazinouri a fost afectată și de interzicerea fumatului în locurile publice...

Amiran Dzanashvili: Este foarte rău că s-a interzis fumatul, cazinourile pierzând peste 30% din profit, ca urmare a acestei interdicții. Noi spunem că aceasta este legislația în Europa, dar nu este adecvată, pentru că în toate cazinourile

din Europa există spații de fumat, dar la noi nu. Mi se pare că statul face tot posibilul să nu putem funcționa.

Reporter: Cum caracterizați legislația de profil de la noi?

Amiran Dzanashvili: Condițiile din legislație sunt foarte proaste. Avem taxă pe jucător.

Când vine omul la cazinou și pune 100 de euro în cont, după cash-out 90 de euro, adică scoate înapoi 90 de euro, el a pierdut 10 euro, nu 100 de euro, dar noi plătim impozit la 100 de euro. Pe lângă cele 13 milioane de euro, statul cere în plus taxe pe această sumă de euro, dar omul nu a pierdut decât 10. Nu este logic. În fiecare an, se pun alte taxe. În plus, domeniul de gambling nu își poate recupera TVA. Tot TVA-ul pe care îl plătesc pentru diverse servicii și produse îl pierd. De exemplu, plătesc chiria la Marriott, am cheltuieli de la restaurant etc...nu pot să-mi

recuperez TVA de la stat, iar această este o mare pierdere pentru mine. Dacă se dorește închiderea cazinourilor, să se spună, dar se vor pierde bani la buget, locuri de muncă etc.

Reporter: Cum vedeți implementarea Regulamentului pentru protecția datelor, care urmează să intre în vigoare în 25 mai?

Amiran Dzanashvili: Nu avem nicio problemă cu această lege, pentru că noi nu facem spălarea de bani, nu încălcăm legea. În plus, protecția datelor s-a făcut deja la sloturi. Suntem conectați la serverul MFP. GDPR presupune mult mai multă atenție cu datele clienților. Trebuie să avem mare grijă, iar clienții vor deveni mult mai reticenti. Oricum, numărul de jucători s-a redus foarte mult în ultimii ani, pentru că este foarte greu până în urmă. Trebuie investigate pentru fiecare jucător, raportări etc., iar oamenii nu mai vor să joace. De aceea cei mai mulți

jucători sunt străini.

Reporter: Urmează să fie transpusă și Directiva privind modificarea legislației pentru combaterea spălării banilor...

Amiran Dzanashvili: Este vorba despre o directivă europeană, care pe noi nu ne afectează foarte tare, pentru că oricum noi raportăm tranzacțiile de peste 15.000 de euro și pe cele suspecete etc. Pe alte tipuri de jocuri o să aibă efect, pentru că până acum doar cazinourile raportau, iar acum va trebui ca și ceilalți operatori să raporteze.

Reporter: Care este profilul jucătorului?

Amiran Dzanashvili: Avem jucători foarte mulți din business. Astăzi, cazinourile, pariurile, pokerul nu mai sunt produse compromițătoare, iar jucătorii nu sunt doar “băieții răi”.

Avem noroc că avem conexiuni în afară și aducem jucători străini, pentru că cei care joacă mult nu mai sunt și nu se mai joacă sumele care se joacă înainte. Dacă nu ar fi străini care să vină și să joace, nu am mai avea clienți. Dar și aici avem o problemă, pentru că nu li se dau vize. Sunt oameni care depun 1 milion de euro în cont ca să vină să joace banii aici, merg la ambasada cu dovadă că au de spus banii și nu li acordă viza, pe motive că nu sunt serioși, deși toate statele încurajează turismul de gambling. Pierdem zilnic clienți din această cauză.

Ministerul de Externe trebuie să înțeleagă că un om care depune 1 milion de euro în contul cazinoului nu este un sărac, nu vine aici să emigreze sau să mucească. Este un turist care trebuie încurajat, nu descurajat.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

NEWTON™

THE FORCE OF GAMING

TRANSFORMĂ VIZIUNEA ÎN REALITATE !

LCD & SMARTWATCH

- jacket individual
- serviciu rapid
- situație puncte fidelizare

READER CONTACTLESS

- conectare rapidă
- soluție discretă
- design atractiv

Soseaua Pipera, nr.4, Aurel Vlaicu Office Building, etaj 3, Sector 1, București

tel: (+40) 723 36 36 30 email: sales@newtonslots.com

ROMANIAN CONFERENCE ON GAMBLING

8th edition / ediția a 8-a

CONFERINȚA ROMÂNĂ DE GAMBLING

Conferința Română de Gambling la cea de a opta ediție

Palatului Parlamentului din București va găzdui, în data de 6 martie 2018, Conferința Română de Gambling - CRG8, cel mai mare eveniment anual al industriei de gambling din Europa Centrală și de Est. Această a opta ediție a CRG, conferință cu caracter regional a domeniului jocurilor de noroc, se va desfășura sub deviza "Ready for the Gambling of Tomorrow".

Ca și la precedentele ediții, evenimentul își propune să trateze toate elementele ce compun industria jocurilor de noroc pornind de la noutățile din legislație și normele de aplicare, atât din România cât și din celelalte state europene, dar și vulnerabilitățile sistemului actual, trecând prin slot rooms și AWP-uri, dar și casino life sau gambling on-line. Secțiuni speciale vor fi prevăzute pentru resurse umane, marketing, imagine, responsabilitate socială și joc responsabil.

Printre cei ce vor lua cuvântul, regăsim nume reprezentative din lumea jocurilor de noroc atât din România cât și din străinătate. Vor fi invitați reprezentanți ai autorităților române, dar și din alte țări ale Uniunii Europene.

Cei prezenți la eveniment vor putea pune, pe larg, întrebări pentru a lămurii toate aspectele neclare, în secțiunile speciale de întrebări și răspunsuri.

Organizator, ca și la toate celelalte ediții anterioare, este cea mai populară revistă a industriei jocurilor din România, Casino Life & Business Magazine, dublu laureată a premiului "Best Gaming Magazine of the Region" - Budapesta, Ungaria, în anii 2016 și 2017.

Ca și la edițiile anterioare, pe parcursul conferinței, organizatorii doresc să se desfășoare, în fața, o mini expoziție, așa încât participanții să poată vedea, pe loc, noutățile apărute, dar și alte proiecte de interes.

Evenimentul, de maximă importanță atât locală cât și internațională, va fi găzduit de celebrele săli de marmură ale Palatului Parlamentului din București, cea de a doua clădire ca mărime din lume după Pentagon, în data de 6 martie 2018.

La conferință și-au anunțat, deja, participarea numeroși reprezentanți ai lumii gamblingului atât din țară cât și din străinătate, dar și reprezentanți ai Parlamentului de la București.

Partener de Aur al evenimentului este compania NOVOMATIC Romania. Partener de Argint este Golden Race. Partener de Bronz al evenimentului este compania celă Apollo Games. Parteneri Permanenți al evenimentelor organizate de Casino Life & Business Magazine sunt compania DGL PRO, bijuteriile GRISOGONO și asociația ROMBET.

Partenerii media ai CRG sunt portalul www.fornichonly.ro, ziarul Bursa și iGaming Business Magazine.

Detalii la zi, înscriere și alte informații, aflați accesând secțiunea Conferința Română de Gambling de pe site-ul www.casino-magazine.ro sau la redacția@casino-magazine.ro ■

Proiect editorial susținut de Superbet

SUPERBET, PARIU PE HIGH-TECH

VLAD ARDELEANU,
DIRECTOR GENERAL SUPERBET

După o campanie agresivă de recrutare de top manageri cu o lungă carieră în cele mai mari companii internaționale de pariuri sportive, Superbet face din 2018 încă un pas solid spre a deveni mai mult o companie de tehnologie, rămânând lider al pieței pariurilor sportive din România.

După primul pariu su într-o agenție Superbet acum zece ani, start-up-ul românesc a devenit cel mai mare operator de betting din România și un jucător care contează în regiunea Europei Centrale și de Est, având birouri deschise în Viena, Katowice, Belgrad și Zagreb. În ultimele 12 luni, compania a început un proces agresiv de recrutare de nume cunoscute din industria globală de profil - Ralph Topping, Jamie Hart, Finbarr Joy, Stuart Weston sau James Curwen. Majoritatea mutărilor pe parcursul întregului an trecut - recrutarea unor manageri specializați mai ales pe zona de tehnologie a pariurilor, lansarea operațiunilor în Polonia, deschiderea de birouri în Leeds, Watford și Gibraltar, etc - au două obiective mari: primul, să transforme Superbet într-o companie de betting hiper-tehnologizat, capabilă să înglobeze cele mai avansate tehnologii în materie de pariuri sportive și gaming care să permită o accelerare a dinamicii de creștere. Al doilea, să propulsoze compania de pe poziția de lider al pieței locale de betting la statutul de lider regional. Cel mai ambițios și pe termen lung proiect țintește intrarea Superbet în liga marilor jucători globali de talia Bet365, William Hill, Ladbrokes, etc.

"Superbet este precum un iceberg: cea mai mare parte este invizibilă pentru moment, dar începând cu anul 2018 vom începe să facem progrese vizibile, iar rezultatele ar trebui să înceapă să apară din 2019", spune, într-un interviu recent dat unei publicații britanice de profil, co-fondatorul afacerii, Sacha Dragici. Cu o cifră de afaceri de 130 de milioane de euro în 2017 și cu un profit care se încadrează în standardele industriei, Superbet își concentrează investițiile și strategia în direcția unei "transformări conceptuale a business-ului, anume dintr-un business tradițional de retail într-un business de tehnologie", după cum formulează actualul director general al Superbet România, Vlad Ardeleanu, fost număr doi în Carrefour România până în 2015, când a decis să intre în industria de betting.

CONSOLIDARE. Actualele cifre de profitabilitate permit dezvoltarea în trei direcții. Prima direcție și încă esențială - consolidarea poziției de lider în România. Ca volum și număr de jucători, Superbet depășește semnificativ competiția, principalii următori fiind în retail - Fortuna și pe online - Unibet (cu același din urmă, lupta este mai strânsă deocamdată, cele două companii înverșind des locurile unu și doi). Emisiunea de obligațiuni de anul trecut a avut menirea să ajute în primul rând compania să se poziționeze ca o organizație transparentă, reglementată și abia în plan secund să atragă investiții pe care în mare parte le direcționează spre dezvoltarea de tehnologii avansate, după cum a anunțat chiar din prospectul emisiunii pe bursa AeRO. Într-o industrie cu o imagine nu tocmai bună, cauzată de excese și derapajele unor jucători - în procent marginal totuși, atrag atenția asociațiilor industriei de profil - "Încrederea în business este critică. Ca și în cazul băncilor, o afacere de pariuri sportive se bazează în primul rând pe încredere - "Încrederea pe care reușești să-i o transferi jucătorului de pariuri atunci când se decide să plaseze un pariu cu tine", subliniază Ardeleanu.

PARIUL PE EXTINDERE. După o dezvoltare accelerată în ultimii trei ani - Superbet operează azi o rețea de aproape 1.000 de agenții în retail, iar din 2015 și-a lansat și platforma online superbet.ro, pasul strategic

următor și firesc a fost extinderea în afara țării. Mai întâi, în regiune.

"După ce am construit un start-up corect și sănătos pe piața din România, era normal să încercăm să exportăm acest model de succes antreprenorial către țările din jur. Este de altfel și unul din mandatele pentru care am ales să vin la Superbet", mărturisește Ardeleanu, amintind că are experiență chiar pe piața poloneză (unde Superbet și-a lansat anul trecut operațiunile), lucrând în trecut pentru Ozone Laboratories, o afacere aflată la acel moment sub umbrela A&D Pharma. Interesant este că cea mai mare companie farme de pe piața din România, A&D Pharma, a fost achiziționată recent de fondul de investiții cel Penta Investments, același care tot anul trecut, achiziționa, printre alții, pe unul dintre cei mai puternici concurenți ai Superbet pe piața de betting - Casa Pariurilor (devenit Fortuna după preluare).

Cu privire la extinderea din Polonia, la câteva luni după ce au lansat oficial operațiunile pe piața vecină, oficialii companiei spun că ideal ar fi fost să înceapă în paralel atât business-ul în retail, cât și pe cel de online. Deocamdată, compania a depus dosarul pentru obținerea licenței online pe care speră să o obțină în prima jumătate a anului. Faptul că piața poloneză de betting, recent reglementată, va evolua similar cu cea românească le dă însă motive de optimism celor de la Superbet. "Ne așteptăm să pierdem niște bani în 2018 - 2019 și să atingem break-even-ul în 2020. Din 2021, sperăm să avem același succes pe care îl avem în România", spune Ardeleanu.

De departe însă, cel mai ambițios pas în materie de export rămâne obținerea licenței de operare în Gibraltar care să-i permită să dezvolte businessul și pe platforma superbet.com. Un demers extrem de dificil, iar Superbet a depus deja un dosar pentru obținerea acestei licențe exclusive. De precizat că acele companii care operează pe piața din Gibraltar sunt supuse celei mai stricte legislații din lume în materie de gambling online și betting. Este motivul pentru care vorbim de un club extrem de select în această industrie în cazul companiilor care dețin această licență. Și mai concret decât dosarul depus Superbet și-a deschis birourile în Leeds (Marea Britanie) și Gibraltar, unde are deja câteva zeci de angajați. "Leeds este cota drept un hub tehnologic al industriei de profil, iar prezența noastră acolo cu un birou ne permite să punem la punct acel setup necesar pentru a putea construi un produs global de betting sub umbrela Superbet", detaliază directorul general.

"LET ME ENTERTAIN YOU". Produsul de betting se bazează fundamental pe entertainment și tehnologie. "Ceea ce vindem noi este o distracție livrată prin foarte multă tehnologie în spate", explică Ardeleanu. "O distracție fundamentală legată de sport, în special de fotbal", adaugă acesta. O distracție care implică multă adrenalină - "Hell is gone and heaven's here", cum spune un vers din cunoscuta melodie *Let me entertain you* a

lui Robbie Williams. Pariorii trec de la agonie la extaz și viceversa urmând live meciurile pe care au plasat pariuri, iar în cazul biletelor Superbet există, pentru un singur meci, chiar și 500 de opțiuni de pariere care pot fi combinate între ele.

"Atunci când își văd transformată pasiunea pentru sport și jocurile în câștiguri, jucătorii se simt niște superpariori. Iar în agențiile Superbet vă pot spune că nu doar se pariază, ci se leagă prietenii, sportul este trăit, nu doar vădit", spune entuziasat Ardeleanu, subliniind acest customer-centricity pe care l-a găsit la Superbet, venind de la Carrefour. Această orientare a companiei către performanța produsului, crede el că este cheia succesului ei pe piață. Iar produsul de betting este făcut de așa-numiți traderi sau bookies.

Cu un număr de opt milioane de bilete jucate pe lună, Superbet are cel mai mare volum de pe piață, iar media pariurilor plasate rămâne în jurul valorii de 10 lei, potrivit datelor companiei. Superbet însă poate accepta și pariuri foarte mari - așa-numiți clienți VIP - totul bazându-se pe relația de încredere cu pariorii.

"Construcția acestor pariuri este făcută de niște traderi pe care nici dumneavoastră, nici pariorii nu îi vedeți nicodată. Evident că totul este automatizat, bazat pe algoritmi, dar decizia finală aparține statisticienilor noștri, colegilor de la departamentul de bookie", detaliază Ardeleanu. Cine sunt acești specialiști? Absolvenți de matematică, statistică, cibernetică, etc, care sunt însă deopotrivă pasionați de fenomenul sportiv. Evident că numărul acestor specialiști care aleg să muncească în industria pariurilor sportive nu este foarte mare, prin urmare bătaia între operatori se dă și pentru atragerea celor mai valoroși traderi și bookies.

Ca și în cazul altor industrii, și pentru Superbet cea mai mare frână în acest moment este penuria forței de muncă. "Ne este cu atât mai greu cu cât activăm într-o industrie cu caracter special. Tinerii nu sunt totdeauna atrași să lucreze într-o agenție de pariuri sportive din cauza imaginii încă proaste, deformate pe care acest tip de activitate o are în România", remarcă Augusta Dragici, co-fondator și director de resurse umane în cadrul Superbet.

Potrivit unei statistici a ONU, numărul românilor care au plecat din țară între 2007 și 2017 este de circa 3,4 milioane de oameni, cifră care plasează România pe locul doi în lume, după Siria, în ceea ce privește emigrarea, aceasta în condițiile în care în România nu există un conflict militar.

CĂȘI ȘI CINE PARIAZĂ? La nivelul întregii industrie a jocurilor de noroc, pariurile sportive reprezintă segmentul cel mai dinamic și cu potențialul cel mai mare de creștere. De departe, fotbalul și tenisul sunt sporturile pe care se pariază cel mai mult. În ultimii cinci ani, piața de gambling românească s-a dublat, potrivit estimărilor din piață, iar de la adoptarea unor reglementări stricte ale pieței de gambling în 2013, piața continuă să crească anual cu 15-20 de procente. Creșterea vine atât din intrarea unor noi operatori pe piața locală, cât și din mărirea volumelor

pe care le rulează operatorii licențați acum pe piață. Făcând o comparație cu țările din regiunea Europei Centrale și de Est, dinamica de creștere este similară, ține să observe Ardeleanu. Tot el spune că "de această creștere beneficiază întreaga societate, dat fiind că industria de gambling este singura industrie (evaluată la 1-1,5 miliarde de euro) care plătește impozit pe cifra de afaceri, ceea ce duce contribuția ei la PIB undeva între 0,5 și 1%. Drept urmare, doar Superbet a plătit anul trecut 35 de milioane de euro la bugetul de stat (impozit pe cifra de afaceri, impozit pe profit, taxe pentru cei 3.000 de angajați și alte taxe locale), iar suma totală plătită de operatorii ajunge la aproape jumătate de miliard de euro.

Legat de profilul pariurilor, majoritatea sunt în continuare bărbați, dar "avem și foarte multe doamne care ne trec pragul", spune Ardeleanu, precizând că Superbet a introdus chiar promoții gândite pentru femei - "Jocurile pe loterie, preferatele doamnelor".

Este un trend care începe să prindă teren și în România. Practic, o evoluție firească ce vine la pachet cu înțelegerea a ceea ce înseamnă de fapt un pariu sportiv - un mijloc de recreere, de divertisment, așa cum este cazul pe piețele mature din Europa și din lume.

Cu fiecare prilej, Superbet, alături de ceilalți membri din Asociația Rombet, dar și din celelalte asociații profesionale de profil insistă să comunice faptul că activitatea de pariere trebuie văzută ca un mod de a petrece timpul și nu ca o sură de bani. "Ca în orice industrie, există o minoritate de consumatori care face excese și la care industria trebuie să fie atentă și pe care trebuie să o sprjine", remarcă și Dan Ghiță, președintele Rombet. Și directorul general al Superbet face o observație pe aceeași linie. "Orice plăcere consumată în exces nu este bună și nu o încurajăm. De aceea avem o asociație profesională care se numește *Joc Responsabil*. Și așa face o paralelă cu schiul - oricât de mult îți-ar plăcea să schiezi nu este recomandat să ieși de pe pistele marcate. Rămâi pe partea roșie, albastră, neagră, pentru că îți oferă suficiente senzații și nu este nevoie să te duci în afara lor", explică acesta, el însuși pasionat de schi și șah.

ÎN LITERA LEGII. După ani buni de capitalism sălbatic, industria jocurilor de noroc este astăzi una dintre cele mai reglementate și transparente domenii din economia românească. Este o reglementare echitabilă și corectă în acest moment care i-a eliminat pe operatorii care nu au vrut să respecte regulile jocului, apreciază Ardeleanu. "Au fost trei momente importante către această normalitate - mă refer la adoptarea OUG 77/2009, prima bornă importantă pentru reglementarea domeniului, crearea în 2013 a Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN) și, în fine, a urmat vara lui 2015, când ONJN a reglementat decisiv și piața pariurilor online", punctează tot el.

Una din părgăhile care asigură transparența totală a unei afaceri de pariuri sportive ține de obligativitatea ca fiecare operator să aibă propriul terminal instalat la sediul ONJN. Acest terminal este practic o oglindă a serverului de pariere al casei de pariuri, prin urmare absolut toate tranzacțiile financiare legate de pariuri ale respectivelor operatori licențiate se văd și la ONJN. Așa se face că inclusiv pentru țări din jur și nu numai, România a ajuns în mai puțin de cinci ani, un bun exemplu de reglementare echitabilă, funcțională și atractivă a domeniului jocurilor de noroc, ceea ce nu putem spune, dacă vorbim de alte industrii ale economiei românești. ■

ASOCIATII

"Piața neagră - la cel mai redus nivel de la revoluție până astăzi"

(Interviu cu Odeta Nestor, președintele Asociației Organizatorilor de Jocuri de Noroc la Distanță)

Piața neagră din domeniul gamblingului se află la cel mai redus nivel de la revoluție și până astăzi, subliniază Odeta Nestor, președintele Asociației Organizatorilor de Jocuri de Noroc la Distanță și fostă președintă al Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). Domnia sa ne-a spus, într-un interviu, că, în domeniul jocurilor de noroc online, încă în 2014 au fost identificate 4.000 de slot-machines care funcționau ilegal. În acest an au fost identificate doar 200 de sloturi la negru. Cât privește impozitele plătite de industrie, doar taxele de licență și autorizațiile au însumat aproximativ 300 de milioane de euro în 2017, ne-a spus doamna Nestor.

Reporter: Încep cu piața jocurilor online, pentru că a fost ultima reglementată, și vă întreb cum a evoluat aceasta de la momentul reglementării și până acum?

Odeta Nestor: De la reglementare până în prezent, segmentul online este cea mai dinamică componentă a industriei de gambling din țara noastră. Ca președinte al Asociației Organizatorilor de Jocuri de Noroc la Distanță, permanent mă întâlnesc cu situații unice, provocatoare, care îmi stârnesc interesul și, fără să fiu modestă, cred că am reușit și cu siguranță voi reuși și în viitor să identific soluții legale și pragmatice la problemele ridicate. Globalizarea și digitalizarea vor conduce la provocări tot mai mari în mediul on-line al activității de jocuri de noroc, fapt care este de bun augur, în opinia mea.

Trendul este crescător, iar de la ultima și cea mai importantă modificare legislativă, din anul 2015, care a permis apariția și licențierea jocurilor de noroc la distanță, pe piața de profil au apărut operatori internaționali de anvergură, care, în prezent, desfășoară activități profitabile. Cât despre anul 2017, la nivelul industriei de profil s-a constatat o ușoară creștere față de anii precedenți.

Reporter: Care este ponderea pieței negre în domeniul jocurilor de noroc, în acest moment?

Odeta Nestor: De la înființarea ONJN, prioritatea a fost eliminarea

concurenței neioale făcute de cei care operează fără licență și fără autorizație. În opinia mea, piața neagră este, la acest moment, la cel mai redus nivel de la revoluție până astăzi, pentru că este reglementată și există pârghii legale de control. Industria s-a implicat activ în combaterea acestui fenomen, iar Direcția de Control a ONJN a reușit să destructureze acest tip de criminalitate economică, ce produce prejudicii importante atât statului, dar și operatorilor cinstiți din industrie. Nu dispun de date concrete, dar îmi amintesc că în 2014, imediat după înființarea Oficiului, am identificat, spre exemplu la aparatele slot-machine, un număr de peste 4.000 de aparate funcționale în piață, iar în acest an, conform raportului ONJN, au fost identificate doar 200 de sloturi la negru.

Reporter: Cât aduce acest segment bugetului de stat, acum, după licențierea mai multor operatori din domeniu și câți bani intră la buget din întreaga industrie de gambling?

Odeta Nestor: Jocurile de noroc online contribuie la bugetul de stat cu taxe directe (licențe și autorizații - 16% din GGR), impozit pe profit, dar și cu alte tipuri de taxe și plăți, respectiv taxarea pe muncă, pe chirii etc. Pentru sume concrete, așteptăm să apară raportul de activitate al ONJN.

La nivelul întregii industrii, din câte cunosc, doar taxele de licență și autorizațiile adunate și vărsate la bugetul de stat au însumat aproximativ 300 de milioane de euro la nivelul anului 2017. Însă, de asemenea, așteptăm sumele exacte declarate oficial. De reținut este că industria de gambling națională contribuie la bugetul de stat și cu alte sume.

Reporter: Considerați că mai este nevoie de reglementări pe acest segment?

Odeta Nestor: De principiu, modificările legislative de structură au fost făcute, iar acum trebuie să mai apară rectificări fine, care vor permi-

te o exploatare normală a monopolului. O ultimă astfel de modificare o reprezintă posibilitatea oferită de impozitarea la sursă a retragerilor pentru jucătorii la jocurile de noroc on-line - modificarea art. 18 din codul fiscal, în sensul eliminării ter-

Reporter: Cum ne situăm față de celelalte țări europene, în acest domeniu?

Odeta Nestor: Din punct de vedere legislativ, România se află în topul țărilor europene care au reușit o reglementare de succes. Din punct

Odeta Nestor

nului "casinoul" pentru concurențialitate față de celelalte țări de jocuri de noroc. Considerăm că mai sunt mici modificări ce pot ajuta să nu mai existe termeni sau articole interpretabile. Orice lege este perfectibilă și mai ales acest domeniu, fiind foarte activ, impune actualizări periodice.

Reporter: Care sunt prioritățile domeniului?

Odeta Nestor: Prevenirea și combaterea eficientă a ludomaniei considerăm că este o prioritate. În acest sens, așteptăm cu interes apariția noii fundații și inițierea unor programe în materie, care să ducă la rezultatele așteptate de industrie. Soluțiile de rezolvare a acestor probleme sunt la îndemâna conducerii ONJN - pârghiile legale există, este doar o chestiune de voință.

Ceea ce aș dori să specific este că situațiile prezentate negativ în media cu privire la jocurile de noroc sunt situații punctuale, care nu au reprezentativitate la nivel național.

de vedere al mentalității, mai avem de lucrat. În toată Europa și în lumea civilizată, jocurile de noroc sunt considerate servicii distractive și sunt tratate ca atare. La noi, orice apariție în peisajul social a unor probleme care are cea mai mică legătură cu jocurile de noroc duce automat la inflamația media și a societății, la propuneri exagerate de tipul interzicerii acestora și la tot felul de comentarii care, opinăm, nu sunt benefice nici industriei, dar nici statului român.

Reporter: Ce perspective are această piață, la noi?

Odeta Nestor: Din punct de vedere al operatorilor, este un business profitabil, jucătorii sunt mulțumiți pentru că există diversitate și o concurență acerbă în acest domeniu, iar statul încasează sume importante - atât direct (taxa de licență și de autorizare), dar și cele indirecte (impozite pe salarii, chirii, profit etc). Prevedem o dezvoltare,

mai ales pe segmentul de piață on-line, dar și în domeniul conex (licențiați clasa a 2-a).

Reporter: Ce ne puteți spune despre reglementările din zona publicității în gambling și despre modul în care este respectată legislația în domeniu?

Odeta Nestor: În ceea ce privește publicitatea, considerăm că identificarea unor mijloace publicitare care să nu încurajeze participarea la joc și posibilitatea de a deveni dependent de jocuri de noroc este, pentru moment, cea mai mare provocare - atât pentru operatori, cât și pentru ONJN. În prezent, normele legale sunt clare și prevăd cu exactitate care sunt mijloacele care pot fi utilizate, orele și locurile de difuzare și mijloacele concrete prin care industria de profil își poate face publicitate. Există, la nivelul organizatorilor, o temere cu privire la interzicerea publicității,

dar în acest moment nu cred că este justificată, deoarece legislația din România este una dintre cele mai stricte legislații din Europa în ceea ce privește reclama și publicitatea.

Reporter: Considerați că aplicarea, din 25 mai, a Regulamentului privind protecția persoanelor, dar și promovarea unei inițiative pentru modificarea legislației din domeniul combaterii spălării banilor sunt oportune?

Odeta Nestor: Din cunoștințele pe care le dețin, Regulamentul care va intra în vigoare la 25 mai și care reglementează protecția datelor cu caracter personal este aplicabil inclusiv gamblingului. Am observat că sunt înscutite noi drepturi (dreptul de a fi uitat și dreptul la portabilitatea datelor), apar noi specializări (DPO-ul) și altele. Cred că industria este pregătită la acest moment să facă față cu brio unei astfel de provocări, deoarece au fost tot felul de discuții la nivelul asociațiilor și al conferințelor de specialitate.

Cât privește reglementările de combatere a spălării banilor, la

data când au fost făcute modificările OUG 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, am introdus și parte din noile prevederi care sunt propuse în Directivă. În acest sens, trebuie remarcat că pentru asociațiile firmelor de jocuri de noroc este obligatorie depunerea unei declarații care să identifice beneficiarul real, s-a permis utilizarea instrumentelor bancare în activitățile de plată între operator și jucător și alte asemenea. Industria de gambling este pregătită să se supună reglementărilor legale în materie și va face, ca de fiecare dată, cu seriozitate și profesionalism.

Reporter: Ce ne puteți spune despre implementarea sistemelor informatice de monitorizare a activității jocurilor de noroc tradiționale și la distanță?

Odeta Nestor: La vremea când aceste jocuri erau doar un vis, am participat activ, din funcția pe care o dețineam, pentru "digitalizarea ONJN", lucru care acum este de mare actualitate. Monitorizarea reprezintă, alături de control și autorizare, un instrument important pentru autoritate, dar și pentru industrie, deoarece prin această activitate se asigură respectarea condițiilor legale și mai ales sunt semnalate din timp eventualele tentative de fraudare. Monitorizarea urmărește posibilitatea de concurență neioală a firmelor nelicențiate care operează în industria jocurilor de noroc. Sistemul informatic de monitorizare gândit de noi la momentul modificării legislației este unul performant în raport cu activitatea desfășurată și dinamica domeniului de activitate, conținând atât conectarea la serverele centrale, servere în oglindă și servere safe, precum și verificări periodice ale modalităților de conectare și transmitere a datelor.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

Gambling industry Consultancy.

- ✓ Full documentation and consultancy for obtaining a Romanian gambling licence
- ✓ Ensuring compliance for gambling in Romania
- ✓ Market research
- ✓ Regulatory compliance
- ✓ Business planning
- ✓ Evaluation, supervision and implementation of the business plan
- ✓ Expanding your business
- ✓ Marketing and communication campaigns
- ✓ Any other gambling related consultancy

E-mail: office@gaming-consulting.ro

Telephone: +4 0734 223 344

GAMING
CONSULTING